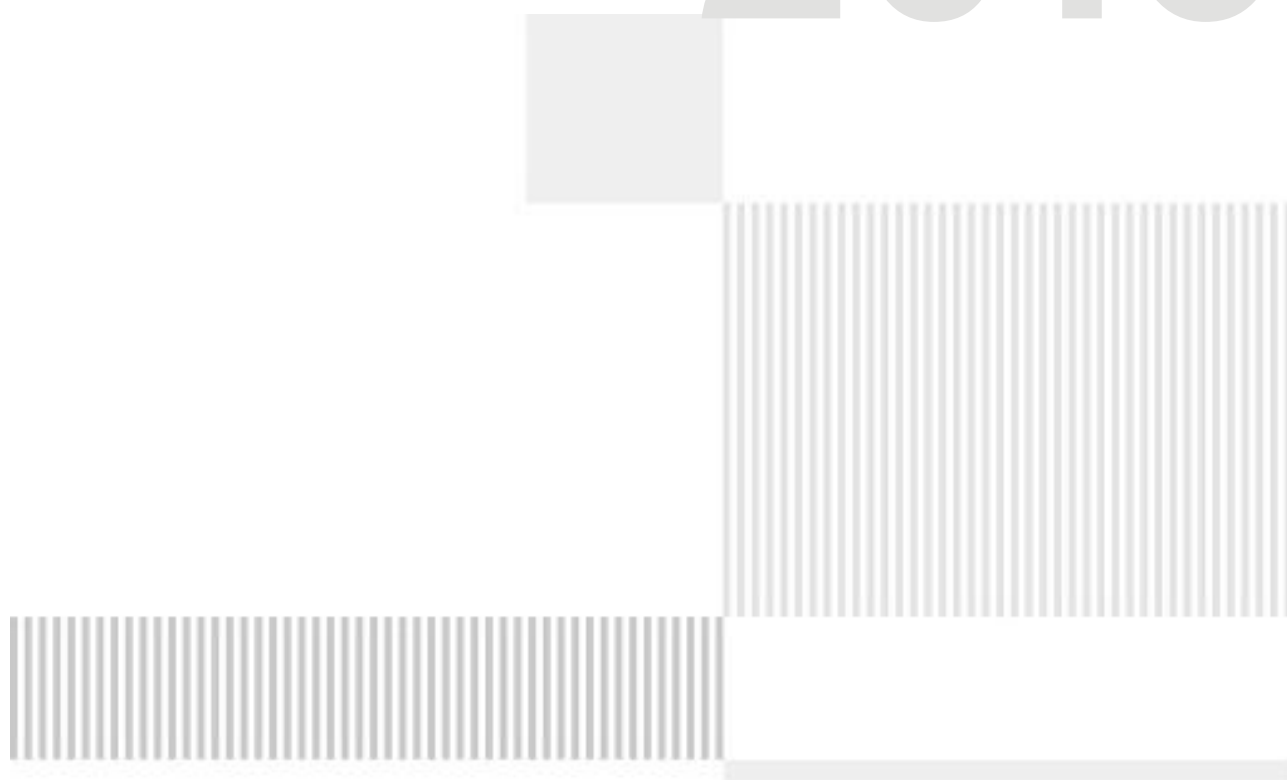

**INFORMACJA W ZAKRESIE
ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku**

2016

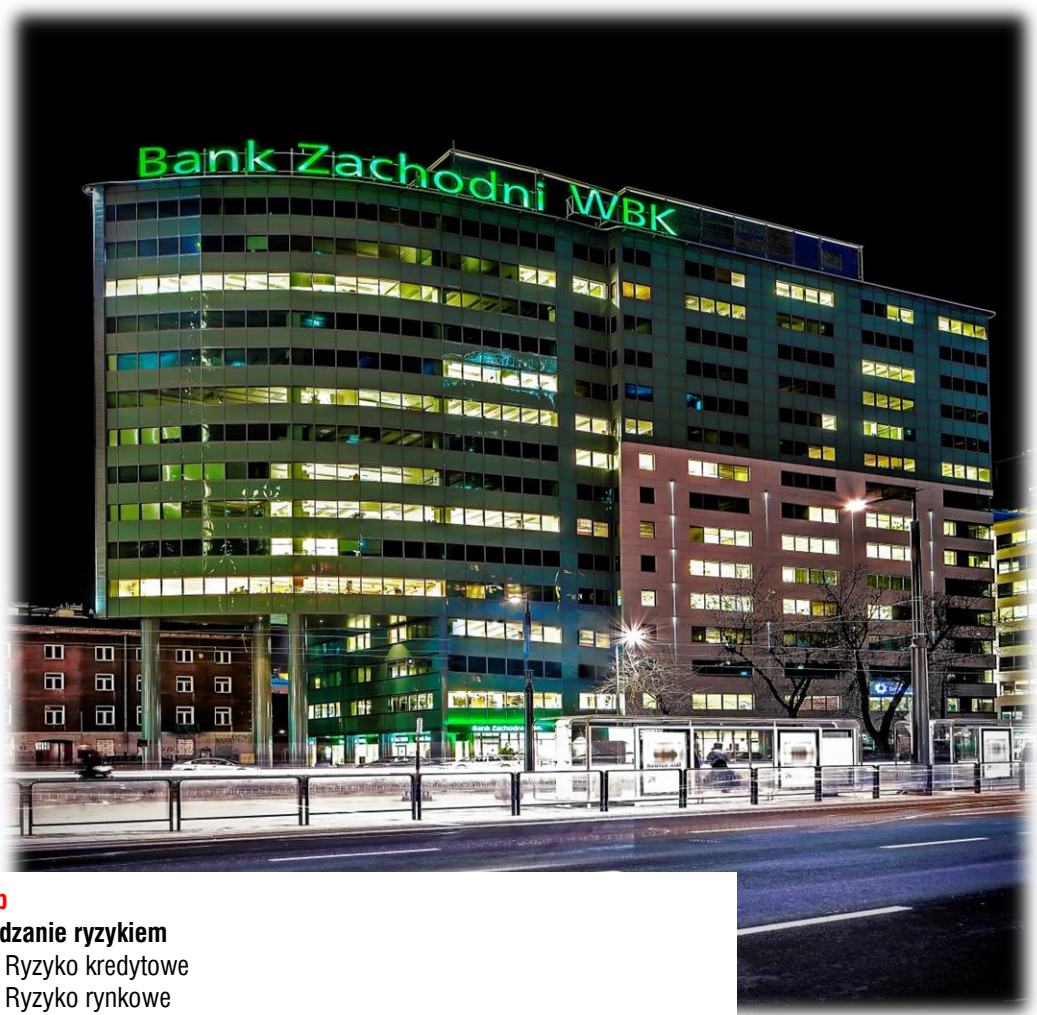

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Zarządzanie ryzykiem	7
2.1. Ryzyko kredytowe	7
2.2. Ryzyko rynkowe	11
2.3. Ryzyko płynności	14
2.4. Ryzyko operacyjne	15
2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)	17
2.6. Ryzyko reputacji	19
3. Fundusze własne	22
3.1. Kapitał Tier I	25
3.2. Kapitał Tier II	26
4. Wymogi kapitałowe	29
4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka	29
4.2. Struktura ekspozycji	31
4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego	36
5. Bufory kapitałowe	41
6. Adekwatność kapitałowa	44
6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową	44
6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego	45
6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego	46
7. Sekurytyzacja	49
8. Polityka w zakresie wynagrodzeń	52
9. Dźwignia finansowa	57
10. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń	60

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi realizację Strategii Informacyjnej w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wynikającą z postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2016 r.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) obowiązują przepisy tzw. pakietu CRD IV/CRR składającego się z dwóch części: dyrektywy CRD IV i rozporządzenia CRR. Rozporządzenie jest aktem bezpośrednio obowiązującym we wszystkich państwach członkowskich UE. Ustawa z dnia 05 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym implementuje do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CRD IV.

Bank Zachodni WBK S.A. stanowi istotną jednostkę zależną unijnej instytucji dominującej Banco Santander S.A. z siedzibą w Hiszpanii. Bank Zachodni WBK S.A. ujawnia informacje w zakresie adekwatności kapitałowej na zasadzie subskonsolidowanej - na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji ostrożnościowej tj. na podstawie danych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.

Celem raportu jest przedstawienie informacji o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK stosownie do wymogów określonych w art. 13 CRR (tj. ujawnienie informacji określonych w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 CRR).

Przedstawione w raporcie dane zostały przygotowane według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Raport zawiera informacje dotyczące m.in.:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- funduszy własnych;
- aktywów ważonych ryzykiem;
- buforów kapitałowych;
- adekwatności kapitałowej;
- polityki w zakresie wynagrodzeń dla kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka;
- dźwigni finansowej;
- aktywów obciążonych i aktywów wolnych od obciążeń.

Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK tworzą Bank Zachodni WBK S.A. z 16 jednostkami zależnymi, które zgodnie z MSSF 10 podlegają konsolidacji oraz spółkami stowarzyszonymi ujmowanymi metodą praw własności.

Zakres konsolidacji stosowany przez Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK w ramach rachunku adekwatności kapitałowej, zgodnie z przepisami CRR, różni się od zakresu konsolidacji zastosowanego w ramach publikowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy sporządzonych zgodnie z zasadami MSSF 10. Jednostki zależne BZ WBK Nieruchomości S.A. oraz Gieldokracja Sp. z o.o. są wyłączone z zakresu konsolidacji ostrożnościowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. tworzył Grupę Kapitałową z następującymi **jednostkami zależnymi**:

- Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.)
- Santander Consumer Finance Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji (podmiot zależny od SCB S.A.)
- Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- SC Poland Consumer 2016-1 Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- PSA Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny od PSA Finance Polska Sp z o.o.)
- BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
- BZ WBK Finance Sp. z o.o.
- BZ WBK Faktor Sp. z o.o. (podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.)
- BZ WBK Leasing S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.)
- BZ WBK Lease S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.)
- BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.

- BZ WBK Nieruchomości S.A.¹
- Gieldokracja Sp. z o.o.¹

W porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 2015 r. skład i liczebność (wzrost o jedną pozycję) jednostek zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. zmienił się w efekcie następujących zdarzeń:

- Połączenie spółek BZ WBK Asset Management S.A. (BZ WBK AM S.A.) i BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (BZ WBK TFI S.A.)

Transakcja, sfinalizowana w dniu 31 marca 2016 r., miała charakter połączenia odwrotnego, tj. przejęcia spółki matki (BZ WBK AM S.A.) przez spółkę córkę (BZ WBK TFI S.A.). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (BZ WBK AM S.A.) na spółkę przejmującą (BZ WBK TFI S.A.) z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego spółki przejmującej w drodze emisji 135 tys. akcji połączeniowych serii H, które wydano współwłaścicielom spółki przejmowanej (50% Bankowi Zachodniemu WBK S.A. i 50% Banco Santander S.A.) w zamian za posiadane przez nich akcje. W konsekwencji spółka BZ WBK TFI S.A. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki BZ WBK AM S.A.

Spółka przejmowana uległa rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego w dniu wykreślenia z rejestru przedsiębiorców z Krajowego Rejestru Sądowego, tj. 31 marca 2016 r. Tego samego dnia nastąpiła rejestracja zmian w kapitale zakładowym i połączenia spółek.

- Rozwiązanie spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Auto 2014-1 Limited

W dniu 20 kwietnia 2016 r. została spłacona ostatnia transza obligacji wyemitowanych w ramach pierwszej transakcji sekurytyzacyjnej Banku SCB S.A. przeprowadzonej z udziałem spółki celowej SC Poland Auto 2014-1 Limited z siedzibą w Irlandii, która w 2014 r. przejęła część wierzycielności Banku związanych z kredytami samochodowymi i ratalnymi oraz wyemitowała na tej bazie obligacje sekurytyzacyjne serii 14-1 klasy A i B. Spółkę rozwiązano w związku z zakończeniem przedsięwzięcia, do realizacji którego została powołana.

- Powołanie spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer Sp. z o.o.

SC Poland Consumer 2016-1 Sp. z o.o. to spółka zależna SCB S.A. utworzona w celu przeprowadzenia sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych SCB S.A. (rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym nastąpiła w dniu 10 listopada 2015 r.) Jej udziałowcem jest polska osoba prawna niepowiązana z Grupą, niemniej spółka od 1 sierpnia 2016 r. kontrolowana jest przez SCB S.A., spełniając warunki kontroli określone w MSSF 10.7.

- Nabycie 50% udziałów w spółce PSA Finance Polska Sp. z o.o. i PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o.

W dniu 30 września 2016 r. Santander Consumer Bank S.A. (podmiot zależny od Banku Zachodniego WBK S.A.) podpisał umowę z Banque PSA Finance S.A., na podstawie której nawiązał z tym bankiem współpracę strategiczną oraz nabył z dniem 1 października 2016 r. 50% udziałów w spółce PSA Finance Polska Sp. z o.o. (należącej dotychczas w całości do Banque PSA Finance) i pośrednio 50% udziałów w spółce PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o. (zależnej w 100% od PSA Finance Polska Sp. z o.o.). Nowe spółki wspierają sprzedaż samochodów marki Peugeot i Citroën, świadcząc usługi finansowe w zakresie (odpowiednio) leasingu i kredytów konsumenckich.

W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2016 r. następujące jednostki ujmowane są metodą praw własności w oparciu o MSR 28:

- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK-Aviva TUO S.A.)
- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A.)
- POLFUND – Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.

W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 r. wykaz spółek stowarzyszonych zmniejszył się o jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Metrohouse Franchise w następstwie sprzedaży w dniu 22 stycznia 2016 r. wszystkich akcji Metrohouse Franchise S.A. w posiadaniu BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. (stanowiących 20,13% udziału w kapitale zakładowym podmiotu).

Szczegółowe informacje dotyczące struktury Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zamieszczone zostały w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2016.

¹ Spółka wyłączona z zakresu konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami CRR

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

2. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Grupę celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Grupa BZ WBK na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem, uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Grupy, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyka.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Grupy zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Grupa BZ WBK szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Grupę BZ WBK S.A..

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A., kierując się przy tym regułami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy BZ WBK S.A. Przedstawicielami Banku w Radzie Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A. są: Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Finansami. Zgodnie ze „Strategią inwestycji Banku Zachodniego WBK S.A. w instrumenty rynku kapitałowego” odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB – za sprawowanie nadzoru nad Santander Consumer Bank S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo działalności. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka Santander Consumer Bank S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Banku Zachodniego WBK S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz struktury ładu korporacyjnego i ról wybranych jednostek w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2016.

2.1. Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy BZ WBK S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Grupę wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji groźących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Grupa szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

Grupa wnikliwie analizowała rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitorowała ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej. Rok 2016 był pod tym względem dość stabilny a wprowadzane zmiany modyfikowały politykę w sposób umiarkowany.

W 2016 r. jednym z priorytetów był ścisły monitoring portfela walutowych kredytów mieszkaniowych. W odpowiedzi na liczne projekty legislacyjne Grupa przeprowadzała wielowymiarowe analizy oraz uczestniczyła aktywnie w procesach konsultacyjnych. Grupa ze szczególną uwagą monitoruje ryzyko kredytowe na tych portfelach i ocenia je jako niskie.

Grupa stale udoskonala procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je również do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF.

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Grupie BZ WBK S.A. sprawuje Panel Ryzyka Kredytowego (PRK) działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Grupie do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Panel Modeli i Metodologii.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Grupę (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Grupa regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Grupy, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla. Transakcje powyżej 187,5 mln PLN są dodatkowo ratyfikowane przez Podkomitet Zarządzania Ryzykiem funkcjonujący na poziomie Zarządu.

Grupa stale podejmuje działania mające na celu dostarczenie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa BZ WBK S.A. dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli i Oceny Jakości, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Grupie BZ WBK S.A. model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych.

Departament Zabezpieczeń jest odpowiedzialny za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, zapewnienie jednolitych w Grupie procedur wewnętrznych regulujących tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto jednostka ta wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Departament dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządczą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkańcowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie weksłowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie weksłowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej kluczowe zadania Departamentu Zabezpieczeń i Umów Kredytowych dotyczą oceny jakości przyjmowanych zabezpieczeń:

- weryfikacja wycen rzeczoznawców – ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Grupie BZ WBK S.A. odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości należności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2016.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Praktyki w zakresie forbearance

Zgodnie z definicją zawartą w projekcie Standardów Technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, jako działanie forbearance (tj. restrukturyzację zadłużenia klienta) określa się udogodnienie w spłacie zastosowane wobec klienta doświadczającego trudności finansowych, lub który będzie doświadczal trudności zagrażających obsłudze zadłużenia wobec Grupy BZ WBK S.A. na dotychczasowych warunkach umownych. Udogodnienie może polegać na zmianie dotychczasowych warunków umowy kredytu lub jego całkowitym lub

częściowym refinansowaniu. Zastosowanie restrukturyzacji ma na celu lepsze dopasowanie warunków spłaty należności do aktualnej i prognozowanej sytuacji finansowej klienta, minimalizację ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia i/lub maksymalizację odzysków.

Pojęcie restrukturyzacji nie obejmuje zmian warunków umowy o charakterze technicznym lub operacyjnym, ani zmian spowodowanych czynnikami innymi niż trudności w spłacie (warunki biznesowe, rynkowe).

Decyzja o zastosowaniu udogodnienia wobec klientów doświadczających trudności w obsłudze zadłużenia następuje po uprzedniej analizie sytuacji finansowej klienta, ocenie możliwości spłaty w ramach nowych warunków, analizie posiadanych zabezpieczeń, ocenie woli do spłaty oraz historii dotychczasowej współpracy. Przyznane udogodnienia uzależnione są od wyników oceny i mogą polegać w szczególności na: okresowym zawieszeniu spłat (karencja), zmianie harmonogramu (obniżenie rat), kapitalizacji odsetek, wydłużeniu terminu spłaty, itp. Dotyczy to zarówno klientów detalicznych jak i podmiotów gospodarczych.

W przypadku udzielenia klientowi udogodnienia w spłacie (restrukturyzacji), każdorazowo dokonywane są stosowne zapisy w systemach, umożliwiające identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Należność/klient traktowany jest jako restrukturyzowany przez cały okres restrukturyzacji, tj. do momentu uznania, że sytuacja klienta uległa stabilizacji, warunki restrukturyzacji zostały zrealizowane i nie występują przeterminowane płatności pow. 30 dni, klient posiada zdolność kredytową. Ostrożnościowo Bank raportuje klienta jako podlegającego restrukturyzacji przez okres co najmniej 2 lat.

W celu zapewnienia lepszej jakości portfela kredytowego poprzez wczesne wdrażanie działań restrukturyzacyjnych i umożliwienie klientom spłaty zaciągniętych kredytów Bank w ramach swojej struktury posiada wyspecjalizowane jednostki obsługujące tą grupę klientów. Zarówno efektywność działania tych jednostek jak i portfel należności restrukturyzowanych podlega cyklicznemu monitoringowi przez odpowiednie Komitety.

Zasady rachunkowości w odniesieniu do aktywów finansowych podlegających praktykom forbearance nie różnią się od zasad stosowanych w stosunku do innych aktywów pracujących i niepracujących w Banku i przedstawiają się następująco: Bank wycenia kredyty i należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. W sytuacji, gdy warunki pożyczki, należności lub inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są renegocjowane lub zmieniane w jakikolwiek inny sposób, z powodu trudności finansowych dłużnika lub emitenta, ekspozycja taka jest wyceniana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej, wyznaczonej przed zmianą warunków (zgodnie z MSR 39 OS 84).

Leasing i faktoring

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi **działalność leasingową** specjalizującą się w finansowaniu leasingu maszyn i urządzeń, komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw oraz w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. **Działalność faktoringowa** Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzona jest przez spółkę BZ WBK Faktor Sp. z o.o. Faktoring jest formą krótkoterminowego finansowania dla firm udzielających tzw. kredytów kupieckich, czyli stosujących odroczone terminy płatności wobec swoich odbiorców.

2.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Grupa BZ WBK S.A. narażona jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Grupa podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i zobowiązaniami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez **Forum Zarządzania Ryzykiem**.

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę **polityki zarządzania ryzykiem rynkowym** jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę BZ WBK S.A. polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy.

Ryzyko pozycji i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez **Pion Zarządzania Finansami**. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych na stopę procentową jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez **Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej**, w ramach którego funkcjonuje Biuro Maklerskie Banku. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje **Departament Ryzyka Finansowego** odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK S.A. wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie BZ WBK VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka ceny instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR, Grupa uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności oraz testy warunków skrajnych.

Ryzyko pozycji stopy procentowej

Ryzyko pozycji w portfelu bankowym

Ryzyko pozycji w portfelu bankowym jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz zobowiązań Grupy. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej. W przypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i zobowiązań spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w Banku bądź też dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach globalnego limitu Grupy BZ WBK S.A..

Ryzyko pozycji na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NIL - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);

- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE – wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

W 2016 roku nie odnotowano przekroczeń limitów globalnych NII oraz MVE na portfelu księgi bankowej.

Ryzyko pozycji w portfelu handlowym

Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku.

Główną metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej poprzez ustalenie różnicy między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową opartą na bieżących krzywych rentowności a wyceną opartą na krzywej rentowności „najgorszego przypadku”, która jest wyliczana na podstawie zmienności stóp procentowych.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

W 2016 roku nie wystąpiły przekroczenia limitu VaR dla ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahanach kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka.

W 2016 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka walutowego.

Bilans walutowy

W roku 2016 miał miejsce spadek udziału aktywów walutowych w bilansie w porównaniu do poziomu obserwowanego w roku 2015. Odnotowano nieznaczny spadek należności od klientów w EUR oraz spadek należności od klientów w CHF będący skutkiem postępującego wygaszania portfela kredytów hipotecznych.

W wyniku zwiększenia skali finansowania z rynku międzybankowego, nastąpił spadek niedopasowania pomiędzy aktywami i zobowiązań w EUR. Luka finansowania w poszczególnych walutach domykana była z wykorzystaniem transakcji swap na rynku walutowym.

Ryzyko pozycji instrumentów kapitałowych

Za aktywne zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie BZ WBK funkcjonujące w ramach Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

2.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania płynnością Grupy BZ WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni aktywów i zobowiązań;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie BZ WBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę BZ WBK S.A. w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności.

Grupa stosuje szereg dodatkowych limitów i poziomów obserwacyjnych nałożonych m.in. na:

- wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów;
- wskaźnik finansowania strukturalnego (*Structural Funding Ratio*) – obrazujący relację długoterminowego finansowania do niepłynnych aktywów;
- wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym - służące do oceny koncentracji finansowania walutowego pozyskiwanego z rynku hurtowego;
- poziom koncentracji finansowania depozytowego
- nadzorcze miary płynności – kalkulowane zgodnie z Uchwałą 386/208 KNF;
- wskaźniki wymagane w ramach CRD IV/CRR – LCR i NSFR;
- czas przetrwania w warunkach skrajnych;

Na 31 grudnia 2016 r. LCR wynosił 144,6%, natomiast NSFR 115.0%.

W procesie ustalania wewnętrznych limitów ryzyka płynności, w tym limitów wchodzących w skład deklaracji akceptowanego poziomu ryzyka, Bank uwzględnia zarówno historyczne poziomy wybranych miar płynności jak i ich przyszłe poziomy szacowane na podstawie planu finansowego. Bank kalibrując limity bierze ponadto pod uwagę wyniki testów warunków skrajnych.

Proces zarządzania

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategię zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością.

Codziennie zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze skrajne o różnorodnej charakterystyce.

ALCO nadzoruje proces zarządzania ryzykiem płynności w spółkach zależnych.

Pomiar i raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za pomiar i raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz za pomiar i raportowanie ryzyka.

W 2016 r. oraz w okresie porównywalnym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2016.

2.4. Ryzyko operacyjne

Grupa Banku Zachodniego WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: **Ryzyko operacyjne** jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych².

Celem **zarządzania ryzykiem operacyjnym** jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

Grupa Banku Zachodniego WBK posiada zintegrowaną strukturę zarządzania ryzykiem, która zapewnia, że wszystkie ryzyka mające istotny wpływ na działalność Banku Zachodniego WBK są identyfikowane, mierzone, monitorowane i kontrolowane. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Zachodniego WBK angażuje pracowników wszystkich szczebli w całej organizacji i zawiera szereg powiązanych elementów. Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi.

Grupa Banku Zachodniego WBK opracowała „**Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym**”, Ponadto stosowane są szczegółowe polityki, procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) jest komitetem zarządczym wyposażonym w kompetencje w zakresie wyznaczania standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Zachodniego WBK. Komitet ORMCo stanowi główne forum do dyskusji na temat problematyki ryzyka operacyjnego, wyznacza kierunek strategicznych działań z zakresu ryzyka operacyjnego oraz ustala i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym z zakresu ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji, ryzyka outsourcingu i insourcingu, przeciwdziałania przestępstwom w odniesieniu do wszystkich obszarów działalności Banku Zachodniego WBK. W ramach Komitetu ORMCo powołane są dedykowane specyficznym aspektom ryzyka operacyjnego Fora – Forum Przeciwdziałania Przestępstwom oraz Forum Ubezpieczeniowe. Z uwagi na rosnące w świecie znaczenie cyber zagrożeń wyodrębniony został Komitet ds. Ryzyka Cyberbezpieczeństwa. Komitet stanowi forum bezpośredniej współpracy i komunikacji wszystkich jednostek organizacyjnych zaangażowanych w procesy związane z szeroko pojętym cyberbezpieczeństwem. Komitet ten sprawuje nadzór nad realizacją strategii cyberbezpieczeństwa w BZWBK.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. wykorzystuje następujące **narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym**:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Podstawowym narzędziem identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego jest samoocena. W procesie samooceny ryzyka operacyjnego Grupa Banku Zachodniego WBK identyfikuje ryzyka, na które może być narażona w trakcie realizacji swoich funkcji, szacuje je na poziomie inherentnym i rezydualnym pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń oraz ocenia konstrukcję i funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych.

² Definicja obejmuje również ryzyko prawne, ale nie uwzględnia ryzyka strategicznego ani ryzyka utraty reputacji.

Ponadto w obszarze ryzyka technologicznego przeprowadzana jest specjalna samoocena, która ma na celu zapewnić, że dla każdego procesu ryzyka technologicznego BZ WBK jest w stanie zidentyfikować i wycenić poziom narażenia na każde z powiązanych ryzyk (w tym ryzyk cybernetycznych) pod kątem częstotliwości i straty z tytułu niewykonania zobowiązania oraz zidentyfikować i ocenić poziom zabezpieczenia na podstawie wdrożonych mechanizmów kontrolnych.

Dodatkowo proces identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego wspierany jest przez inne narzędzia dedykowane specyficznym aspektom ryzyka, np. analizy scenariuszowe, analizy wpływu na biznes, analizy ryzyka w nowych inicjatywach.

- Zarządzenie zdarzeniami operacyjnymi

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania o zdarzeniach operacyjnych zidentyfikowanych w swoim obszarze działalności. Dla istotnych zdarzeń operacyjnych opracowana jest ścieżka szybkiego powiadomienia kierownictwa wyższego szczebla. Grupa utrzymuje bazę zdarzeń operacyjnych, które zidentyfikowane zostały w całej organizacji. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, definiowania wniosków na przyszłość oraz podejmowania działań naprawczych i prewencyjnych.

Zdarzenia operacyjne w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w 2016 roku

Wartość strat brutto w tys. zł

Klasy zdarzeń operacyjnych				
Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń	tys. zł	%	
1. Oszustwa Wewnętrzne	1.1. Działanie nieuprawnione	13	0,02%	
	1.2. Kradzież i oszustwo	1 918	1,65%	
2. Oszustwa zewnętrzne	2.1. Kradzież i oszustwo	4 045	3,47%	
	2.2. Bezpieczeństwo systemów	362	0,31%	
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	3.1. Stosunki pracownicze	429	0,37%	
	3.2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0,00%	
	3.3. Podziały i dyskryminacja	0	0,00%	
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe	4.1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0	0,00%	
	4.2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	91 127	78,27%	
	4.3. Wady produktu	0	0,00%	
	4.4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0,00%	
	4.5. Usługi doradcze	0	0,00%	
5. Uszkodzenia rzeczowych aktywów	5.1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	3 346	2,87%	
6. Przerwy w działalności biznesowej i awarie systemu	6.1. Systemy	9 457	8,12%	
	7.1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	5 435	4,67%	
	7.2. Monitorowanie i sprawozdawczość	39	0,03%	
	7.3. Pozyskanie klienta i sporządzenie dokumentacji	4	0,01%	
	7.4. Zarządzanie rachunkiem klienta	74	0,06%	
	7.5. Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	168	0,14%	
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	7.6. Sprzedawcy i dostawcy	7	0,01%	

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego Bank Zachodni WBK SA posiada system ubezpieczeń. W 2016 roku Bank odzyskał 61% strat zaklasyfikowanych do kategorii "oszustwa wewnętrzne" oraz 16% w przypadku utraty z kategorii "oszustwa zewnętrzne".

W 2016 roku na poziom strat operacyjnych w ramach kategorii „Klienci, produkty i praktyki biznesowe - Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe” (4.2) wpłynęło głównie zdarzenie w kwocie 72 mln PLN wynikające ze sporu sądowego z klientem banku dotyczącego obsługi procesu spłaty kredytu nieruchomościowego. Należy podkreślić, że wartość straty obejmuje zarówno kwotę sporu, jak i odsetki ustawowe za opóźnienie od grudnia 2009 oraz koszty procesu. Zdarzenie objęte jest procesem likwidacji szkody w ramach funkcjonującej ochrony ubezpieczeniowej.

W ramach kategorii „Systemy” (6.1). w związku z materializacją zdarzenia związanego z awarią systemu gaśniczego w jednej z serwerowni Banku zaobserwowano wzrost poziomu ryzyka. W wyniku zdarzenia poniesione zostały koszty dotyczące przywrócenia stanu

przed awarią obejmujące m.in. wymianę sprzętu, konsultacje eksperckie. Należy zaznaczyć, że wartość strat poniesionych w wyniku zdarzenia obejmuje również utracone dochody na skutek awarii.

W ramach kategorii „Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji” (7.1) odnotowano nieznaczny wzrost poziomu strat w porównaniu z rokiem ubiegłym. Należy podkreślić, że w ramach kategorii rejestrowane są zdarzenia dotyczące błędów i omyłek, które są nieodłącznym elementem prowadzenia biznesu. Warto jednak podkreślić, że procesy bankowe podlegają bieżącej analizie w celu ich usprawnienia, uszczelnienia oraz optymalizacji, tak aby minimalizować materializację takich ryzyk w przyszłości.

Grupa uczestniczy także w zewnętrznej bazie danych zdarzeń operacyjnych prowadzonej przez Związek Banków Polskich oraz korzysta z różnych źródeł o zdarzeniach zewnętrznych. Analiza zdarzeń zewnętrznych umożliwia dokonywanie benchmarku oraz wyciąganie wniosków ze zdarzeń zaistniałych poza Grupą

▪ Monitoring

Podstawowym narzędziem monitoringu ryzyka operacyjnego są wskaźniki ryzyka operacyjnego. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzeżenia przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi oraz wspierają proces obserwacji poziomu ryzyka występującego w Grupie. Monitoring opiera się zarówno na miernikach finansowych, jak i operacyjnych i technologicznych.

Ponadto Grupa zdefiniowała zestaw kluczowych miar i limitów wspierających obserwację akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego w Grupie.

▪ Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany BCM podlegają regularnym testom, dzięki którym Grupa Banku Zachodniego WBK pozyskuje pewność odtworzenia krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Grupa dysponuje rozwiązaniami zapasowymi dla realizacji procesów krytycznych, w celu zapewnienia ciągłości działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Grupa Banku Zachodniego WBK posiada zapasowe centrum przetwarzania danych oraz rozwiązania typu disaster recovery, które podlegają systematycznym testom.

▪ Ubezpieczenia

Grupa Banku Zachodniego WBK zabezpiecza się przed skutkami ryzyka operacyjnego także za pomocą polis ubezpieczeń ryzyk finansowych, ubezpieczeń komunikacyjnych, ubezpieczenia mienia oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

▪ Sprawozdawczość

Proces raportowania dot. ryzyka operacyjnego ma na celu dostarczanie aktualnej i adekwatnej informacji dla kadry zarządzającej. Sprawozdawczość zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym obejmuje informacje na temat m.in. zdarzeń i strat operacyjnych, incydentów z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, wskaźników ryzyka, informacje o zdefiniowanych działaniach mających na celu ograniczanie ryzyka.

Proces raportowania obejmuje także opracowanie informacji na potrzeby zewnętrznych organów nadzoru i kontroli.

Funkcjonujący w Grupie Banku Zachodniego WBK System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji posiada certyfikat zgodności z normą ISO 27001:2013.

2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest definiowane przez Bank zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego.

Bank Zachodni WBK jako bank uniwersalny: świadczący usługi finansowe w szerokim zakresie, zarówno osobom fizycznym, jak i podmiotom gospodarczym oraz jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK, której spółki świadczą szereg dodatkowych, specjalistycznych usług finansowych, a także jako istotny uczestnik polskiego systemu bankowego, narażony jest na ryzyko prawne i regulacyjne związane przede wszystkim z następującymi obszarami:

- ogólnie obowiązującymi przepisami w zakresie prawa pracy, BHP, podatków, rachunkowości, ochrony danych osobowych itp. obejmującymi wszystkie podmioty gospodarujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- krajowymi i międzynarodowymi (szczególnie: europejskimi) przepisami branżowymi w zakresie sprawozdawczości, norm ostrożnościowych, funkcjonowania na rynku inwestycyjno-kapitałowym, przeciwdziałania procederom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, itp.

- krajowymi i międzynarodowymi przepisami związanymi z rodzajami oferowanych produktów oraz sposobem świadczenia usług przez Bank i Grupę Kapitałową (w szczególności: ustawodawstwo związane z ochroną konsumentów i konkurencji oraz regulacje związane z rynkami kapitałowymi, finansowymi, itp.),
- kodeksami dobrych praktyk i innymi regulacjami, których przestrzeganie Grupa Kapitałowa przyjęła do stosowania, m.in. w związku z uczestnictwem w krajowych lub międzynarodowych stowarzyszeniach branżowych.

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym odbywa się w ramach kilku procesów, których koordynację i wykonanie wyznaczono odpowiednim jednostkom organizacyjnym.

Zakres zadań Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymogami prawnymi i regulacyjnymi w określonych obszarach działalności biznesowej (tzw. conduct of business), w szczególności w obszarach: ochrony praw klienta, wdrażania i sprzedaży nowych produktów, przeciwdziałania procederowi prania brudnych pieniędzy, kwestii etycznych, ochrony informacji wrażliwych oraz ochrony danych osobowych, zarządzania konfliktami interesów.

Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Grupie na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych dotyczących Banku jako podmiotu prawnego (tzw. non-conduct of business) zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach, tj.

- prawo pracy – Pion Partnerstwa Biznesowego,
- podatki i sprawozdawczość – Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej,
- normy ostrożnościowe – Pion Zarządzania Ryzykiem,
- problematyka BHP- Pion Partnerstwa Biznesowego

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza. W ramach realizacji polityki Obszar Zapewnienia Zgodności, znajdujący się w strukturach Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności, otrzymał odpowiedni zakres uprawnień jako jednostka wspierająca kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności oraz ryzykiem utraty reputacji i raportuje wszelkie kwestie do Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej. Oba Komitety zapewniają realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdzają zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności przeprowadza okresowo przegląd najistotniejszych zagadnień związanych z ryzykiem braku zgodności, identyfikowanych przez Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, w szczególności poprzez:

- monitoring nowych produktów
- monitoring testowy zgodności,
- monitoring transakcji własnych instrumentami finansowymi pracowników,
- informacje o aktywności regulatorów rynku,
- przegląd nadchodzących inicjatyw legislacyjnych,
- przegląd kwestii z zakresu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy,
- przegląd kwestii etycznych,
- przegląd skarg klientów.

Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy są odpowiedzialne za minimalizację ryzyka prawnego i regulacyjnego, utrzymanie właściwych relacji z jednostkami biznesowymi i regulatorami rynku oraz za wsparcie władz Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w procesie podejmowania strategicznych decyzji w zakresie zapewnienia zgodności, a także za koordynację – w ramach obowiązujących przepisów prawa – wdrażania jednolitych standardów zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz w zakresie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy przez jednostki zapewnienia zgodności funkcjonujące w spółkach Grupy. Realizacja ww. zadań dokonuje się w szczególności poprzez:

- niezależną identyfikację, monitorowanie i ocenę ryzyka braku zgodności, na które narażona jest Grupa (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień wprowadzania nowych produktów i usług, przeciwdziałania korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, a także ochrony informacji poufnej, konfliktów interesów i transakcji własnych pracowników na rynkach papierów wartościowych),
- przeciwdziałanie wykorzystaniu systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu,
- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu i Zapewnienia Zgodności w zakresie efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi,

- komunikowanie polityk i procedur oraz przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- koordynację kontaktów z regulatorami rynku (KNF, UOKiK, GIIF, GIODO),
- koordynację procesu akceptacji nowych produktów,
- wsparcie i koordynację procesów zgodności w zakresie modelu sprzedaży produktów inwestycyjnych i Dyrektywy MiFID,
- utrwalanie zasad etycznego prowadzenia biznesu, przepisów BHP oraz budowanie kultury corporate governance w organizacji.

Oprócz wymienionych jednostek organizacyjnych, w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK funkcjonują także komitety specjalistyczne, wspierające procesy zarządzania ryzykiem braku zgodności w poszczególnych obszarach. Komitety grupują przedstawicieli kluczowych jednostek biznesowych i zarządzania ryzykiem, dysponujących niezbędną wiedzą merytoryczną i uprawnieniami w celu zapewnienia decyzyjności i wysokiej jakości głosu doradczego w toku prac komitetów. Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy koordynują i wspierają działalność poszczególnych komitetów, obradom których przewodniczy członek zarządu Banku – kierujący Pionem Prawnym i Zapewnienia Zgodności. Do ww. komitetów należą:

- Komitet Zapewnienia Zgodności,
- Lokalny Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów,
- Lokalny Komitet Sterujący Volcker,
- Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu,
- Komisja Etyki Biznesu.

2.6. Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest definiowane jako ryzyko wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku i innych podmiotów należących do Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy, inwestorów lub regulatorów.

Potencjalnymi źródłami ryzyka są zdarzenia wewnętrzne o charakterze operacyjnym oraz zdarzenia zewnętrzne, takie jak negatywne publikacje w mediach, upowszechnianie negatywnych opinii klientów, np. w sieci internetowej, na portalach społecznościowych oraz w innych środkach przekazu. Mogą one dotyczyć bezpośrednio Grupy kapitałowej i oferowanych przez nią produktów, jak również akcjonariuszy Banku oraz całego sektora bankowego czy szerzej finansowego (i to zarówno dotyczące wyłącznie rynku polskiego jak i międzynarodowego).

Czynnikami ryzyka reputacji są również skargi i roszczenia klientów związane z procesem oferowania produktów bankowych, w tym dotyczące m.in. braku dostatecznej (pełnej, prawdziwej, rzetelnej, niewprowadzającej w błąd) informacji o produktach oraz powiązaniem z nimi ryzyku, złożoności produktów, niewłaściwych praktyk sprzedażowych, utraty kapitału.

Właścicielami ryzyka utraty reputacji są: Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu (OKKiM) oraz Obszar Zapewnienia Zgodności (OZZ).

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ograniczenie i eliminowanie negatywnych zdarzeń mających wpływ na wizerunek oraz wyniki finansowe Grupy.

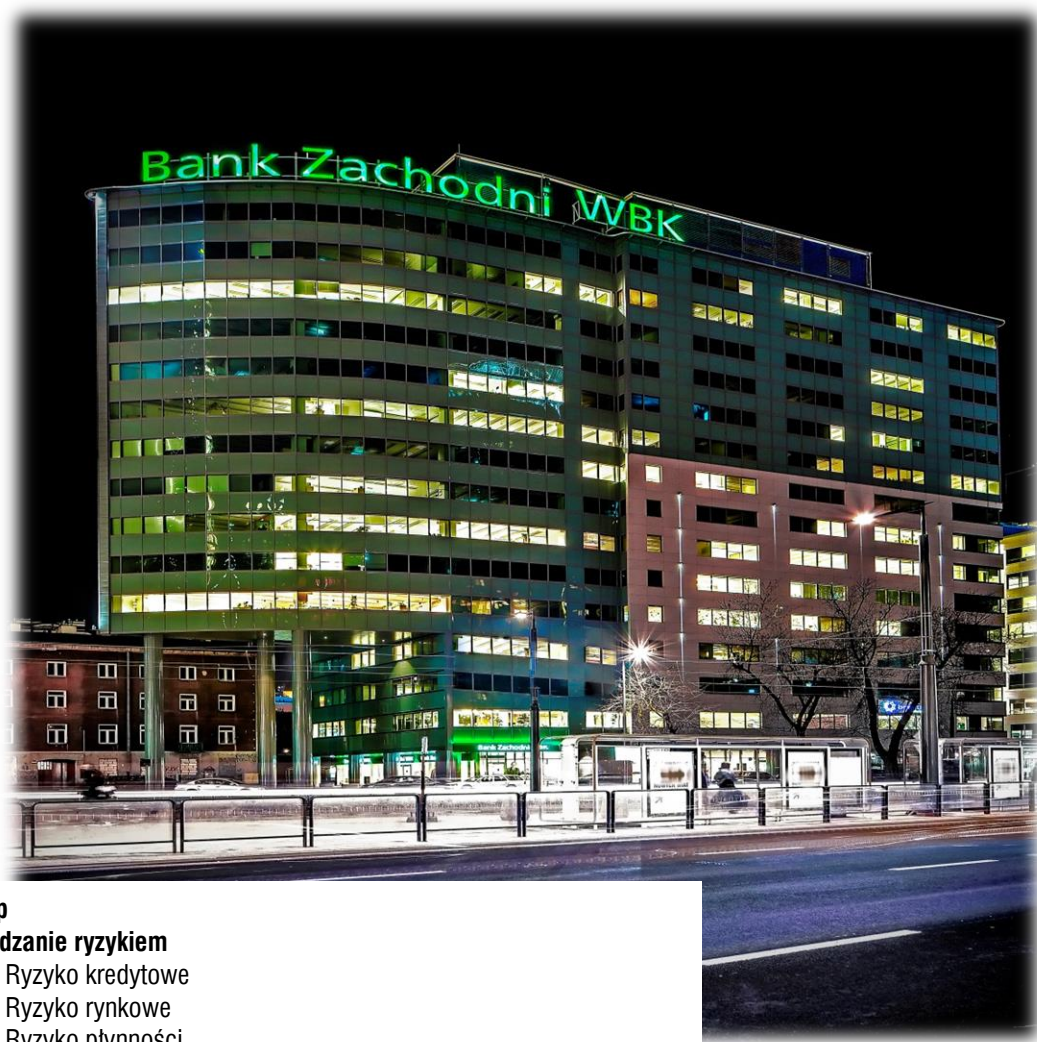
Kluczowymi mechanizmami ograniczającymi ryzyko reputacji są następujące działania:

- Polityka Informacyjna Banku Zachodniego WBK,
- Codzienny, systematyczny monitoring mediów lokalnych, ogólnopolskich, a także niektórych mediów zagranicznych (OKKiM),
- Codzienny monitoring wzmianek na temat banku pojawiających się w mediach społecznościowych (w szczególności Facebook, Twitter) (OKKiM),
- Analizowanie przez Biuro Prasowe informacji mających wpływ na wizerunek Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM),
- Reagowanie na informacje stwarzające ryzyko pogorszenia odbioru społecznego wizerunku Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM),
- Bieżące informowanie dziennikarzy mediów ogólnopolskich i lokalnych o nowych produktach oraz zmianach warunków dotychczasowych produktów,
- Badanie satysfakcji klientów (OKKiM),
- Przygotowywanie i kontrola przez odpowiednie merytoryczne jednostki Banku Zachodniego WBK S.A. wszystkich ważnych komunikatów i raportów dla akcjonariuszy, Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych S.A. oraz ich terminowa publikacja,

- Opiniowanie konstrukcji nowych produktów lub ich zmian pod kątem zgodności z wymogami prawa oraz wytycznymi regulatorów rynku, a także powiązanych z nimi regulacji prawnych i procedur, oraz komunikacji, materiałów reklamowych i inicjatyw bankowych typu promocje i konkursy kierowanych do klientów, materiałów szkoleniowych dla sprzedawców w aspekcie etycznego prowadzenia biznesu (OZZ),
- Udział w procesie rozpatrywania reklamacji klientów, zwłaszcza tych, które kierowane są do regulatorów (OZZ),
- Nadzór nad procesem kontroli posprzedażowej dot. produktów inwestycyjnych (OZZ),
- Badania „tajemniczego klienta” (mystery shopping) realizowane dla produktów inwestycyjnych (OZZ),
- Cykliczny monitoring ryzyka reputacyjnego w odniesieniu do produktów znajdujących się w ofercie Grupy BZ WBK S.A., poprzez analizę m.in. skarg składanych przez klientów, wielkości sprzedaży, liczby klientów, stopy zwrotu, jeżeli dotyczy (OZZ).

Za monitorowanie i zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w jednostce zależnej Santander Consumer Bank odpowiada Komitet ds. Prawnych i Compliance, który monitoruje działalność oraz świadczone usługi pod kątem ryzyka reputacji, ryzyka prawnego i ryzyka zgodności.

Dla ryzyka reputacji nie jest prowadzony i nie jest planowany pomiar ilościowy ryzyka, gdyż jest to ryzyko trudnomierzalne o charakterze jakościowym.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. **Kapitał Tier I**
 - 3.2. **Kapitał Tier II**
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

3. Fundusze własne

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK posiada fundusze własne dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności. Do kalkulacji poziomu funduszy własnych stosuje regulacje wynikające z Prawa Bankowego oraz zasady przedstawione w przepisach pakietu CRD IV/CRR.

Zgodnie z CRR, fundusze własne Grupy obejmują sumę:

- Kapitału Tier I,
- Kapitału Tier II.

Na kapitał Tier I składa się:

- Kapitał podstawowy Tier I - będący sumą pozycji kapitału podstawowego Tier I po wprowadzeniu wymaganych korekt oraz odliczeń i wyłączeń,
- Kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał Tier II obejmuje pozycje kapitału Tier II po odliczeniach.

Kapitał podstawowy Tier I obejmuje pozycje:

1. wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy wg wartości nominalnej,
2. ažio emisyjne,
3. pozostałe kapitały zapasowe,
4. uznany zysk lub uznana strata - art. 26 CRR określa, że warunkiem włączenia niezaudytowanego zysku z bieżącego okresu lub zysku rocznego do kapitału podstawowego Tier I jest uzyskanie zezwolenia właściwego organu, którym w stosunku do Banku jest KNF. Właściwy organ wydaje zezwolenie, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) zyski te zostały zweryfikowane przez niezależne od danej instytucji osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych tej instytucji oraz,
 - b) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że kwota tych zysków została pomniejszona o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy.
5. skumulowane inne całkowite dochody,
6. kapitały rezerwowe,
7. fundusz ogólnego ryzyka bankowego,
8. udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I – obliczony zgodnie z zasadami art. 84 CRR,
9. korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego, które stanowią:
 - a) korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny – wg art. 34 i 105 CRR,
 - b) wartość firmy (goodwill) wynikająca z transakcji akwizycyjnej,
 - c) pozostałe wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - d) nadwyżka aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego ponad 10% Tier I - zgodnie z interpretacją EBA dotyczącą ujęcia aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego – w ramach odpowiedzi Q&A 2014_980 – bank stosuje podejście nettowania aktywów i pasywów z tytułu podatku odroczonego na potrzeby wyznaczania wartości progowej potrzebnej do wyliczenia kwoty odliczenia,
 - e) nadwyżka znaczących zaangażowań w podmioty sektora finansowego ponad 10% Tier I,
 - f) część aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych oraz posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora w przypadkach, gdy instytucja dokonała znacznej inwestycji, którą to część należy odliczyć od funduszy własnych,
 - g) kwoty niezrealizowanych zysków i strat związanych z aktywami lub zobowiązaniami wycenianymi do wartości godziwej i ujętych w bilansie, a które w okresie przejściowym podlegają przepisom art. 467 ust. 1 i 468 ust.1.
 - h) aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami

Pozycje kapitału Tier II stanowią kwalifikowane pożyczki podporządkowane oraz uznane instrumenty emitowane przez jednostki zależne.

Uzgodnienie pozycji bilansowych wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych i regulacyjnych funduszy własnych, według metodyki opisanej w załączniku I do Rozporządzenia Wykonawczego (UE) 1423/2013 oraz zgodnie z wymogiem art. 437 ust.1 lit a) Rozporządzenia (UE) 575/2013, przedstawia poniższa tabela.

**Różnice w pozycjach funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK
wnikające z zakresu konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych
– stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł
(Ujawnienie zgodne z art. 2 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)**

POZYCJE SKONSOLIDOWANEJ SYTUACJI FINANSOWEJ WYKORZYSTYWANE DO OBLICZANIA FUNDUSZY WŁASNYCH	stan na 31.12.2016	korekta dot. spółek niepodlegających konsolidacji ostrożnościowej	filtry	część nieuznanego zysku rocznego	Nadwyżka DTA (netto) ponad 10% Tier 1 *	kwota rezerwy z tyt. podatku odroczonego	POZYCJE FUNDUSZY WŁASNYCH	nr pozycji w Tab. 2
Aktywa								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz inwestycje w podmioty stowarzyszone	30 179 369	-	-	-	-	-	-	-
- w tym znaczne inwestycje w podmioty sektora finansowego - kwota nie przekraczająca progu z art. 48 ust.1 pkt.b)	889 499	-	-	-	-	-	889 499	73
Wartości niematerialne	486 762	-	-	-	-	-	486 762	8
Wartość firmy	1 688 516	-	-	-	-	-32 398	1 656 118	8
Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego netto	1 534 322	135 996	-	-	-	32 398	1 702 716	0
- w tym aktywa netto nie przekraczające progu z art. 48 ust.1 pkt.a)	1 534 322	135 996	-	-	-57 660	32 398	1 645 056	75
Pasywa								
Zobowiązania podporządkowane	440 457	-	-	-	-	-	-	-
- w tym pożyczki kwalifikujące się jako instrumenty w Tier II	442 400	-	-	-	-	-	442 400	46
Kapitały własne należne udziałowcom BZ WBK S.A., w tym:								
Kapitał akcyjny	992 345	-	-	-	-	-	992 345	1
Pozostałe kapitały, w tym:	15 791 555	-	-	-	-	-	-	-
- a) emisyjne	7 035 424	-	-	-	-	-	7 035 424	1
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	-	-	-	-	-	649 810	3a
- kapitał rezerwowowy	7 216 149	-357 631	-	-	-	-	6 858 518	3
- kapitał zapasowy	890 172	9 477	-	-	-	-	899 649	3
Kapitał z aktualizacji wyceny:	276 093	-	-	-	-	-	276 093	3
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów dłużych	116 663	-	-46 665	-	-	-	69 998	26a
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych	652 473	-	-260 989	-	-	-	391 484	26a
Wynik roku bieżącego	2 166 847	211	-	-1 478 545	-	-	688 513	5a

* Określenie wielkości odpowiadającej 10% kwoty kapitału podstawowego Tier 1 wyliczonego bez zastosowania odliczeń z tytułu inwestycji w instrumenty w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, w które instytucja dokonała znacznej inwestycji oraz bez zastosowania odliczeń związanych z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartymi na przyszłej rentowności.

Tabela 1

Całkowite fundusze własne Grupy Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosły **16 584 814 tys. zł**.

Ich podział na konkretne pozycje przedstawia tabela nr 2. Wykorzystuje ona wzór przedstawiany w załączniku VI do art. 5 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013, a który stanowi o szczególności ujawnienia charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych w okresie przejściowym. Tabela ograniczona została do wierszy adekwatnych dla Grupy Banku Zachodniego WBK.

Referencje zawarte w ostatniej kolumnie Tabeli 1 pozwalają na połączenie poszczególnych elementów funduszy własnych z pozycjami bilansu wykorzystywanymi do ich wyliczenia.

Charakter i kwoty określonych pozycji funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK w okresie przejściowym – stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł

(Ujawnienie zgodne z art.5 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)

	(A) KWOTA W DNII UJAWNIEŃ [tys. zł]	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	8 027 769	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	w tym: akcje zwykłe	8 027 769	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Zyski zatrzymane	540 708	art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	8 034 260	art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	649 810	art. 26 ust. 1 lit. f)
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	694 878	art. 84, 479, 480
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	698 513	art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	18 635 938	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkové korekty wartości (kwota ujemna)	-34 480	art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 142 880	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	-8 023	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-12 927	art. 36 ust. 1 lit. j), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	-78 342	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468:		
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów dłużnych	-307 654	
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów kapitałowych	-46 665	art. 468
		-260 989	art. 468
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-2 584 306	
29	Kapitał podstawowy Tier I	16 051 632	
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty			
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-	
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne			
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-	
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	16 051 632	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	442 400	art. 62, 63
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	101 358	art. 87, 88, 480
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	543 758	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-10 576	art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-10 576	
58	Kapitał Tier II	533 182	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	16 584 814	
59a	Aktywa wazone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	6 168 958	
60	Aktywa wazone ryzykiem razem	110 207 814	
Współczynniki i bufony kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,56%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,56%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
63	Łączny kapitał (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,05%	art. 92 ust. 2 lit. c)
Współczynniki i bufony kapitałowe			
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	889 499	art. 36 ust. 1 lit. j), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	1 645 056	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5

Tabela 2

3.1. Kapitał Tier I

Kapitał podstawowy Tier I

Kapitał akcyjny wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej. Na dzień 31 grudnia 2016r. wyniósł **992 345 tys. zł**. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Szczegółowe informacje na temat cech tych instrumentów przedstawia Tabela 3.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku i premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał zapasowy włączony do funduszy własnych Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł **7 935 073 tys. zł**, w tym premia emisyjna **7 035 424 tys. zł**.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Po zastosowaniu regulacyjnego zakresu konsolidacji, kapitał rezerwowy na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł **6 858 518 tys. zł**.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony jest na pokrycie kosztów i strat związanych z niezidentyfikowanymi ryzykami działalności bankowej, na które Bank nie utworzył odrębnej rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2016 r. fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej wyniósł **649 810 tys. zł**.

Zysk netto Grupy Banku Zachodniego WBK za rok 2016 wyniósł 2 384 092 tys. zł, w tym zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli 217 245 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016r., zgodnie z art. 26 CRR oraz na podstawie zgody otrzymanej od KNF, Grupa zaliczyła do funduszy własnych kwotę **688 513 tys. zł**.

W kwietniu 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku, dokonało podziału zysku netto osiągniętego przez Bank Zachodni WBK S.A. za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w wysokości 1 756 210 tys. zł. w następujący sposób:

- na dywidendę za rok 2015 dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 702 484 tys. zł
- na kapitał rezerwowy przeznaczono kwotę 878 105 tys. zł,
- pozostałą część zysku w kwocie 175 621 tys. zł pozostawiono niepodzieloną.

Ponadto na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 587 565 tys. zł z niepodzielonego zysku netto za rok 2014. Łączna wypłacona kwota dywidendy wyniosła **1 290 049 tys. zł** co stanowiło wypłatę **13 zł** na jedną akcję.

Udziały mniejszości

Na dzień 31 grudnia 2016 r. udziały mniejszości uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier I wynosiły **694 878 tys. zł**. Wynikają one z ujęcia (na zasadzie subskonsolidowanej) Grupy SCB.

Udziały mniejszości nie są ujmowane w wartości bilansowej, ale podlegają zasadom określonym w art. 84 CRR.

Korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyliczyła korektę wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny wymaganej art. 34 i 105 CRR. Kwota stanowiąca korektę do funduszy własnych Grupy wyniosła **(34 480) tys. zł**.

Wartość firmy stanowiąca pomniejszenie kapitału podstawowego Tier I na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła **(1 688 516) tys. zł**. Uwzględniając kwotę rezerwy podatku odroczonego, odliczenie netto wyniosło **(1 656 118) tys. zł**. Powyższa wartość firmy została rozpoznana na dzień połączenia Banku Zachodniego WBK z Kredyt Bankiem i reprezentuje premię z tytułu kontroli, oraz wynikała z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, uzyskanego udziału w rynku oraz połączenia kompetencji pracowników i zwiększenia efektywności procesów w stosunku do wartości godziwej przejętych aktywów netto.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. korekta w kapitale podstawowym Tier I związana z innymi wartościami niematerialnymi i prawnymi wyniosła **(486 762) tys. zł**.

Niezrealizowane zyski związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie są w okresie przejściowym usuwane z funduszy własnych w ramach korekt od pozycji kapitału Tier I. W roku 2016 Grupa usunęła 40% zysków w kwocie **(307 654) tys. zł**. Zmiana wyceny w podziale na instrumenty dłużne i kapitałowe została zaprezentowana w Tabeli 2.

Niezrealizowane straty związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie w całości pomniejszyły kapitał Tier I w kwocie **(303 951) tys. zł**, według zapisów art. 467 ust. 3.

3.2. Kapitał Tier II

Zobowiązania podporządkowane

W 2016 roku Bank dokonał zmiany warunków emisji podporządkowanych obligacji imiennych z dnia 5 sierpnia 2010 r., objętych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. Zgodnie z nowymi warunkami emisji został między innymi wydłużony termin zapadalności do dnia 5 sierpnia 2025 roku. Decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 maja 2016 r., Bank otrzymał zgodę na zaliczenie nowej emisji do kapitału uzupełniającego Tier II w kwocie 100 mln eur.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w zestawieniu funduszy własnych uwzględniona kwota z tytułu pożyczek podporządkowanych wynosiła **442 400 tys. zł**.

Zestawienie pożyczek podporządkowanych Grupy Banku Zachodniego WBK kwalifikujących się jako Kapitał Tier II
stan na dzień 31.12.2016r. w tys. zł

Nazwa podmiotu	Wartość nominalna [tys]	Waluta	Wartość ujęta w funduszach własnych [tys]	Termin wymagalności/ wykupu	Dzień rozpoczęcia amortyzacji	Stan zobowiązania ujętego w funduszach własnych [tys. zł]
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	100 000	EUR	100 000 EUR	05.08.2025	05.08.2020	442 400
						442 400

W ramach realizacji strategii podwyższania kapitału uzupełniającego Tier II Bank dokonał również w dniu 2 grudnia 2016 roku dodatkowej emisji obligacji własnych o wartości nominalnej 120 mln eur. Wnioskiem z dnia 5 grudnia 2016 r. Bank wystąpił do Komisji Nadzoru Finansowego o zaliczenie tych obligacji do kapitałów uzupełniających Tier II. Na dzień 31 grudnia 2016 r. powyższe obligacje nie zostały uwzględnione w kalkulacji kapitałów uzupełniających Tier II.

Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II

W efekcie przejęcia kontroli nad Santander Consumer Bank S.A. w 2014 roku, inną pozycję kapitału Tier II Grupy Banku Zachodniego WBK stanowi wartość **(101 358) tys. zł** wyliczona zgodnie z art. 88 CRR tj. wartość kwalifikujących się funduszy własnych jednostki zależnej - Santander Consumer Bank S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zaprezentowane zostały w **Nocie 33** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2016.

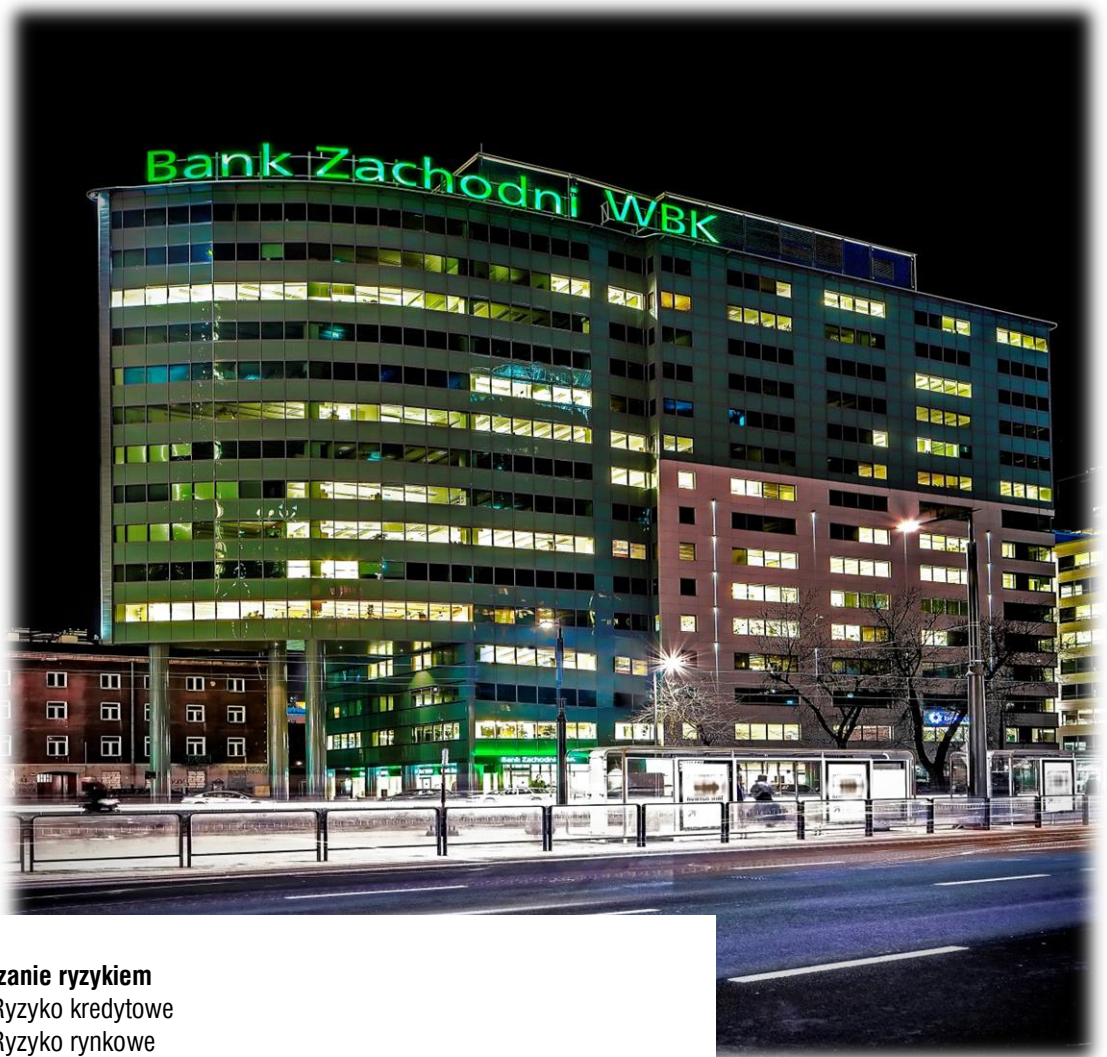
Szczegółowy opis głównych cech instrumentów kapitałowych, które składają się na kapitał podstawowy Tier I oraz kapitał Tier II przedstawia Tabela 3.

**Główne cechy instrumentów w kapitale podstawowym Tier I oraz w Tier II Banku Zachodniego WBK S.A.
(Ujawnienie zgodne z art.3 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)**

Główne cechy instrumentów kapitałowych		
1 Emitent	Bank Zachodni WBK S.A.	Bank Zachodni WBK S.A.
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLBZ00000044	XS0531310182
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie	angielskie/polskie
<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>		
4 Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II
6 Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe - kapitał Tier I zgodnie z art. 28 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	Kapitał Tier II zgodnie z art. 63 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013
8 Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	992,345 mln zł	PLN 442,40 mln
9 Wartość nominalna instrumentu	10 zł	100 000 000 EUR
9a Cena emisyjna	Series A: 10 PLN Series B: 10 PLN Series C: 10 PLN Series D: 102 PLN Series E: 102 PLN Series F: 40 PLN Series G: 10 PLN Series H: 10 PLN Series I: 212.60 PLN Series J: "Parytet Wymiany Akcji" w zw. z połączeniem BZ WBK z Kredyt Bankiem na podst. Uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BZ WBK z dnia 30.07.2012 r. Series K: 10 PLN Series L: 400.53 PLN	100% wartości nominalnej
9b Cena wykupu	nie dotyczy	100% wartości nominalnej
10 Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Zobowiązanie - koszt zamortyzowany
11 Pierwotna data emisji	Series A: 08.11.1991 Series B: 21.12.1996 Series C: 31.12.1996 Series D: 25.10.1999 Series E: 17.05.2000 Series F: 30.11.2000 Series G: 13.06.2001 Series H: 10.07.2009 Series I: 09.08.2012 Series J: 04.01.2013 Series K: 11.07.2014 Series L: 18.07.2014	05.08.2010
12 Wleczyste czy terminowe	nie dotyczy	terminowe
13 Pierwotny termin zapadalności	brak terminu zapadalności	05-08-2025
14 Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	nie dotyczy	Tak
15 Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	nie dotyczy	05-08-2020
16 Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	nie dotyczy	w każdym okresie odsetkowym co 3 miesiące
<i>Kupony / dywidendy</i>		
17 Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	stopa zmienna	stopa zmienna
18 Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	nie dotyczy	marża ponad trzymiesięczny EURIBOR dla każdego okresu odsetkowego
19 Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie	Tak
20a W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	w pełni uznaniowe	obowiązkowe
20b W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	w pełni uznaniowe	obowiązkowe
21 Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	nie dotyczy	Nie
22 Nieskumulowane czy skumulowane	niekumulacyjny	kumulacyjny
23 Zamienne czy niezamienne	niezamienne	niezamienne
24 Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	nie dotyczy	nie dotyczy
25 Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	nie dotyczy	nie dotyczy
26 Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	nie dotyczy	nie dotyczy
27 Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	nie dotyczy	nie dotyczy
28 Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	nie dotyczy	nie dotyczy
29 Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	nie dotyczy	nie dotyczy
30 Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie
31 W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	nie dotyczy	nie dotyczy
32 W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	nie dotyczy	nie dotyczy
33 W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwałe czy tymczasowo	nie dotyczy	nie dotyczy
34 W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	nie dotyczy	nie dotyczy
35 Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrodkowo)	nie dotyczy	najniższy priorytet satysfakcji i zaszeregowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli
36 Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie
37 Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	nie dotyczy	nie dotyczy

(1) Należy wpisać "nie dotyczy", jeżeli dane pytanie nie ma zastosowania.

Tabela 3

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

4. Wymogi kapitałowe

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczany jest zgodnie z częścią trzecią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2016 r.

W 2016 roku Bank Zachodni WBK S.A. stosował metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z przepisami CRR. Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wycenia aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Bank wylicza i monitoruje wymogi kapitałowe dla wszystkich istotnych ryzyk, w tym:

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji, w tym:
 - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów dłużnych,
 - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów kapitałowych.
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu dużych ekspozycji;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego.

Grupa Banku Zachodniego WBK dokonuje podziału i wylicza wymogi kapitałowe odrębnie dla ekspozycji zaklasyfikowanych dla portfela bankowego i handlowego.

4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2016 roku wyznaczony zgodnie z przepisami CRR wyniósł **8 816 626 tys. zł**, w tym z tytułu:

- ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta **7 713 572 tys. zł**
- ryzyka rynkowego **93 321 tys. zł**
- ryzyka korekty wyceny kredytowej **42 739 tys. zł**
- ryzyka operacyjnego **966 994 tys. zł**.

Procentowy podział wymogów kapitałowych w latach 2015 - 2016

Zestawienie wielkości wymagań kapitałowych Grupy Banku Zachodniego WBK w tys. zł

Lp.	WYMOGI KAPITAŁOWE		
	Z TYTUŁU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW RYZYKA		
		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
1.	Ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta	7 713 572	7 508 111
2.	Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-	-
3.	Ryzyko rynkowe		
	w tym:	93 321	152 863
3.1	ryzyko walutowe	-	25 629
3.2	ryzyko cen towarów	-	-
	ryzyko pozycji instrumentów kapitałowych		
	w tym:	1 409	2 621
3.3.1	ryzyko szczególne	1 159	1 879
3.3.2	ryzyko ogólne	154	140
3.3.3	szczególne podejście do ryzyka pozycji w funduszach zbiorowego inwestowania (CIUs)	96	602
	ryzyko pozycji instrumentów dłużnych		
	w tym:	91 912	124 613
3.4.1	ryzyko szczególne	107	200
3.4.2	ryzyko ogólne	91 805	124 413
4.	Ryzyko rozliczenia dostawy	-	-
5.	Ryzyko korekty wyceny kredytowej	42 739	120 250
6.	Ryzyko operacyjne	966 994	964 024
	CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (poz. 1+2+3+4+5+6)	8 816 626	8 745 248

Największą pozycję w całkowitym wymogu kapitałowym Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. stanowił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem kredytowym kontrahenta, który na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł **87,49%** wymogu kapitałowego ogółem. Grupa Banku Zachodniego WBK zarządza ryzykiem kredytowym jako najbardziej istotnym w swojej działalności, wykorzystując wewnętrzne systemy ratingowe, limity koncentracji kredytowej, limity branżowe, dążąc do utrzymania jak najlepszej jakości portfela kredytowego.

Spadek wymogów kapitałowych z tyt. CVA wg stanu na 31 grudnia 2016 r. w porównaniu do 31 grudnia 2015 r. wynika z zastosowania kompensowania umownego zgodnie z art. 295-298 CRR. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2015 r. wystąpił na skutek uwzględnienia w bilansie banku transakcji rozliczenia przejścia Visa Europe Ltd przez Visa Inc.

W tabeli poniżej przedstawiony został podział wymogu z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta według klas ekspozycji zgodnie z przepisami CRR.

Zestawienie wymogu kapitałowego Grupy Banku Zachodniego WBK z tyt. ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 183
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 644
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	28
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	174 326
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 359 364
7.	Ekspozycje detaliczne	2 121 649
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 155 741
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	194 475
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	3 048
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	240 527
13.	Inne pozycje	454 587
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	7 713 572
	w tym ryzyko kredytowe kontrahenta	108 269

*w tym wymóg kapitałowy z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

4.2. Struktura ekspozycji

W procesie pomiaru adekwatności kapitałowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. zaklasyfikowała każdą z ekspozycji zgodnie z art.112 CRR.

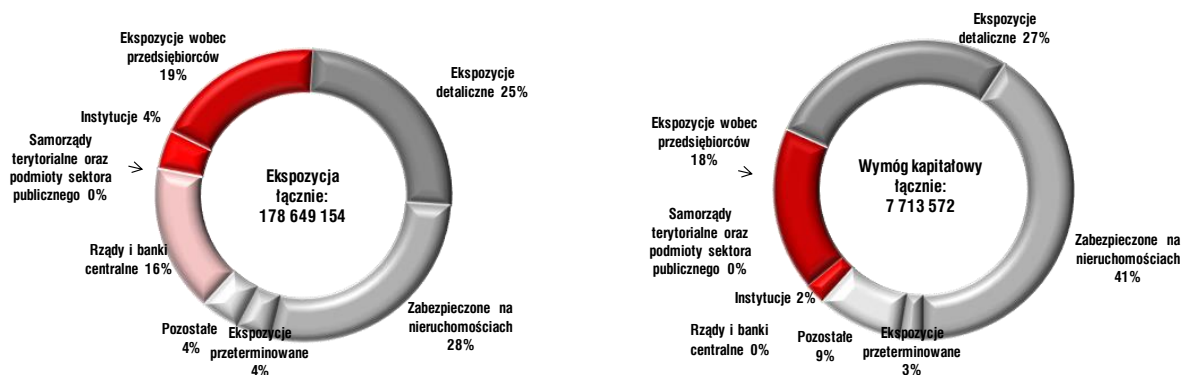
Ekspozycja pierwotna przed współczynnikami konwersji jest wartością ekspozycji bez uwzględnienia korekt wartości i rezerw, współczynników konwersji oraz efektów technik ograniczenia kredytowego.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Pierwotna ekspozycja przed współczynnikami konwersji	Średnia wartość ekspozycji
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	29 022 944	23 773 081
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	176 652	180 088
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 825	138 704
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	3 713	3 820
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	7 715 063	9 287 843
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	33 525 683	37 028 892
7.	Ekspozycje detaliczne	44 705 507	44 552 618
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	49 331 672	43 707 560
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	6 781 069	7 201 040
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	25 404	25 404
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	1 304
12.	Ekspozycje kapitałowe	1 707 587	1 798 549
13.	Inne pozycje	5 651 035	5 323 933
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		178 649 154	173 022 836

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Procentowy podział ekspozycji oraz wymogów kapitałowych na klasy aktywów w roku 2016

Struktura ekspozycji bilansowej oraz pozabilansowej Grupy kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. według okresów zapadalności zaprezentowana została w poniższym zestawieniu. Największą część stanowią ekspozycje charakteryzujące się rezydualnym terminem zapadalności pomiędzy 1-5 lat.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według okresów zapadalności
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rezydualny termin zapadalności				Razem
		<1 roku	1-5 lat	> 5 lat	bez przypisanego terminu zapadalności	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	14,11%	53,01%	32,88%	-	29 022 944
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	45,09%	40,50%	14,41%	-	176 652
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	99,88%	0,12%	0,00%	-	2 825
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00%	100,00%	0,00%	-	3 713
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	51,20%	15,40%	33,40%	-	7 715 063
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	27,91%	65,03%	7,06%	-	33 525 683
7.	Ekspozycje detaliczne	18,58%	48,07%	33,35%	-	44 705 507
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	10,73%	26,03%	63,24%	-	49 331 672
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	63,35%	26,65%	10,00%	-	6 781 069
10.	Pozostałe klasy ekspozycji	-	-	-	100,00%	7 384 026
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		19,81%	41,75%	34,31%	4,13%	178 649 154

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa BZ WBK przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2016 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 4 146 204 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Natomiast w okresie porównywalnym wg danych na dzień 31.12.2015 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 3 995 091 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa nie posiadała zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę w 2016 r.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według sektorów
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Struktura branżowa										Razem	
		Sektor publiczny	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	Obsługa nieruchomości	Sektor produkcyjny	Dystrybucja	Budownictwo	Sektor rolniczy	Transport	Sektor finansowy	Sektor energetyczny		Pozostałe sektory
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	29 022 944	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29 022 944
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	176 652	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176 652
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 825	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 825
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-	-	-	3 713	-	-	-	3 713
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	-	-	-	-	-	-	-	7 715 063	-	-	-	7 715 063
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	226	-	2 543 713	8 223 833	8 851 483	839 345	133 724	1 479 093	1 322 012	5 304 541	4 827 713	33 525 683
6.1.	w tym: MŚP**	-	-	176 457	1 064 016	1 142 017	175 769	38 161	275 986	36 570	48 772	511 800	3 469 548
7.	Ekspozycje detaliczne	451	31 989 223	404 971	2 076 828	3 414 604	633 347	1 511 738	1 443 481	159 592	65 790	3 005 482	44 705 507
7.1.	w tym: MŚP**	451	-	404 971	2 076 828	3 414 604	633 347	1 511 738	1 443 481	159 592	65 790	3 005 482	12 716 284
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	25 929 252	9 511 312	5 646 272	5 404 733	489 318	504 366	625 781	85 539	267 272	867 827	49 331 672
8.1.	w tym: MŚP**	-	-	288 991	1 322 539	2 184 419	187 082	440 810	173 142	14 428	48 853	470 746	5 131 010
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	658	2 822 638	1 116 709	593 141	845 649	122 997	114 568	146 407	15 023	696 765	306 514	6 781 069
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25 404	25 404
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	10 836	-	-	1 667 780	-	28 971	1 707 587
13.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 651 035	5 651 035
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	29 203 756	60 741 113	13 576 705	16 540 074	18 516 469	2 095 843	2 264 396	3 694 762	10 968 722	6 334 368	14 712 946	178 649 154

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

** ekspozycje wobec MŚP podlegające współczynnikowi wsparcia MŚP

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według krajów
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rozkład geograficzny												Razem
		Polska	Hiszpania	Belgia	Wielka Brytania	Luksemburg	Francja	Holandia	Finlandia	Dania	Niemcy	Portugalia	Pozostałe kraje	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	29 022 944	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29 022 944
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	176 652	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176 652
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 825	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 825
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	1 816	1 897	-	-	-	-	-	-	-	3 713
5.	Ekspozycje wobec instytucji	3 533 448	1 247 564	838 943	602 432	-	596 941	144 635	250 231	213 670	104 463	-	182 736	7 715 063
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	31 123 965	991 902	7 501	198 898	502 452	179 657	162 538	-	-	51 594	115 068	192 108	33 525 683
7.	Ekspozycje detaliczne	44 691 655	2 078	1	2 016	-	106	744	-	1	894	48	7 964	44 705 507
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	48 863 781	4 849	905	23 865	276 089	5 342	40 654	-	-	45 978	-	70 209	49 331 672
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	6 749 320	75	3	844	4	92	11	-	1	71	3	30 645	6 781 069
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 404	-	-	-	-	-	25 404
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	1 630 493	-	562	-	-	-	-	-	-	-	-	76 532	1 707 587
13.	Inne pozycje	5 647 368	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 667	5 651 035
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	171 442 451	2 246 468	847 915	829 871	780 442	782 138	373 986	250 231	213 672	203 000	115 119	563 861	178 649 154

* Rozkład geograficzny wg kraju pochodzenia kredytobiorcy.

Pozycje przeterminowane i o utraconej jakości

Ekspozycję uznaje się za przeterminowaną jeżeli występuje opóźnienie w spłacie kapitału i/lub odsetek w terminie określonym umową. Jako ekspozycję przeterminowaną klasyfikuje się całą ekspozycję, bez względu na to czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji czy jedynie jej części.

Ekspozycję uznaje się za ekspozycję z utratą wartości w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych według branż stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł

Struktura branżowa	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Sektor publiczny	658	5 675	329	252
Detal (w tym kredyty hipoteczne)	2 822 638	5 984 623	2 752 794	2 289 596
Obsługa nieruchomości	1 116 709	1 341 184	446 276	406 796
Sektor produkcyjny	593 141	702 079	374 673	339 168
Dystrybucja	845 649	1 016 661	495 629	443 693
Budownictwo	122 997	368 708	102 650	88 565
Sektor rolniczy	114 568	302 024	89 268	74 836
Transport	146 407	364 730	82 541	72 265
Sektor finansowy	15 023	41 138	14 460	11 396
Sektor energetyczny	696 765	310 840	373 803	370 160
Pozostałe sektory**	306 514	653 985	704 782	505 591
Razem	6 781 069	11 091 647	5 437 205	4 602 318

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględnił kwoty korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2016 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 688 513 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

** W związku z powyższym wartość ekspozycji o utraconej wartości jest wyższa od ekspozycji pierwotnej o utraconej wartości.

**Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych
według krajów
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Kraj	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Polska	6 749 320	11 035 957	5 419 200	4 586 001
Irlandia	8 214	22 184	4 751	4 477
Liechtenstein	19 109	19 110	9 034	9 034
Wielka Brytania	844	4 904	506	265
Czechy	19	1 975	139	11
Szwecja	1 629	1 631	1 622	1 622
Stany Zjednoczone	4	1 130	13	-
Włochy	110	924	116	81
Niemcy	71	923	73	46
Hiszpania	75	812	26	9
Pozostałe kraje	1 674	2 097	1 725	772
Razem	6 781 069	11 091 647	5 437 205	4 602 318

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględnił kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2016 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 688 513 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

**Uzgodnienie zmian stanu korekt dla ekspozycji o utraconej wartości
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Stan na 31.12.2015r.	Utworzenia w ciężar rezerw	Rozwiązania i korekty	Stan na 31.12.2016r.
4 704 059	2 206 139	-2 307 880	4 602 318

* przy ustaleniu wartości ekspozycji Bank uwzględnił jedynie te kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które został obniżony kapitał podstawowy Tier I, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym, zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat, niezależnie od tego czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe.

Stopa zwrotu z aktywów

Na 31 grudnia 2016r. wskaźnik ROA wyniósł 1,5%, wyliczony został jako zysk należny udziałowcom jednostki dominującej za 4 kolejne kwartały do średniego stanu aktywów (z początku i końca aktualnego okresu sprawozdawczego).

4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego

Zastosowane w kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka kredytowego wg metody standardowej wagi ryzyka oparte są o zapisy przedstawione w rozdziale 2, tytuł II, część III CRR. Wagę ryzyka przypisuje się zgodnie z kategorią, do której należy dana ekspozycja oraz stopniem jakości kredytowej ekspozycji lub podmiotu.

Grupa stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zarówno w zakresie ochrony rzeczywistej jak i nierzeczywistej.

W przypadku nierzeczywistej ochrony kredytowej kredytobiorcy objęci ochroną kredytową w formie gwarancji otrzymują wagę ryzyka wynikającą z grupy ryzyka podmiotu udzielającego gwarancji. Dominującą grupę dostawców nierzeczywistej ochrony kredytowej stanowią banki w tym Bank Gospodarstwa Krajowego (program gwarancji „de minimis”) oraz Ministerstwo Finansów jako jednostka Skarbu Państwa.

W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyróżnia ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi.

Dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania wagę ryzyka uzależniono od zasad przedstawionych w art. 127 CRR.

Grupa wyodrębnia ekspozycje detaliczne w pełni i całkowicie zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych i stosuje preferencyjną wagę ryzyka 35% (zgodnie z art.125 ust.1 CRR). Bank Zachodni WBK S.A. nie wyodrębnia ekspozycji efektywnie zabezpieczonych hipoteką komercyjną, dla których zgodnie z art. 126 mają zastosowanie preferencyjne wagi ryzyka.

Zgodnie z zaleceniem KNF Grupa Banku Zachodniego BZ WBK S.A. ekspozycjom w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, która jest lub będzie zamieszkała lub przeznaczona pod wynajem, a w przypadku której wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż walut przychodów osiąganych przez dłużnika stosuje wagę ryzyka 100%. Z perspektywy narażenia na ryzyko kursowe najistotniejszą kategorią detalicznych kredytów w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej w walucie obcej są kredyty denominowane w CHF. Grupa Banku Zachodniego WBK aktywnie zarządza pozycją walutową w CHF za pomocą instrumentów pochodnych (SWAP) oraz finansowania bezpośredniego w postaci kredytów i transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 15 grudnia 2016 Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. utrzymuje fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 0,63 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego i składa się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,47 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I), oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,35 p.p. ponad wartość kapitału podstawowego Tier I).

Istotną kwestią z punktu adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. są również proponowane przez władze ustawodawcze, wykonawcze a także Regulatora kwestie systemowego rozwiązania problemów kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych. W ocenie adekwatności kapitałowej Bank uwzględni możliwość wprowadzenia podwyższonej wagi ryzyka do proponowanej wysokości 150%. Wpływ potencjalnej zmiany na współczynnik kapitałowy Banku wyniósł by 0,93 p.p.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. częścią portfela instrumentów dłużnych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. były obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości **2 106 805 tys. zł**, które w pełni zostały objęte gwarancją Skarbu Państwa. Nadano im preferencyjną wagę ryzyka 0%.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego
według rodzaju zabezpieczenia
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi	Ekspozycje zabezpieczone gwarancjami
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-
5.	Ekspozycje wobec instytucji	141 324	2 106 805
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	258 877	1 560 485
7.	Ekspozycje detaliczne	25 084	739 662
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	35 602	88 779
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 351	68 395
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-
13.	Inne pozycje	-	-
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		462 238	4 564 126

Dla danej klasy aktywów Grupa Banku Zachodniego WBK przypisuje odpowiednią wagę ryzyka w zależności od dostępnej oceny kredytowej dokonanej przez zewnętrzne instytucje lub agencje kredytów eksportowych. Bank uznaje oceny ratingowe następujących agencji:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są dwie oceny kredytowe, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka danej ekspozycji, Bank stosuje wyższą wagę ryzyka, natomiast, jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe, uwzględnia się dwie oceny z najniższymi wagami ryzyka, przy czym jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, stosuje się wyższą wagę ryzyka.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według wag ryzyka
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Waga Ryzyka								
		0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	Razem
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	28 574 017	448 927	-	-	-	-	-	-	29 022 944
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	176 652	-	-	-	-	-	-	176 652
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	2 825	-	-	-	-	2 825
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	3 713	-	-	-	-	-	-	-	3 713
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	2 372 814	3 773 283	-	1 535 817	-	33 149	-	-	7 715 063
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	344 019	19 028	-	1 456 315	-	31 326 320	380 001	-	33 525 683
7.	Ekspozycje detaliczne	764 746	-	-	-	43 940 761	-	-	-	44 705 507
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	124 381	-	9 278 154	-	-	39 929 137	-	-	49 331 672
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	69 747	-	-	-	-	5 854 098	857 224	-	6 781 069
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 404	-	25 404
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	841 592	-	865 995	1 707 587
13.	Inne pozycje	2 156 135	106 835	-	-	-	1 786 477	-	1 601 588	5 651 035
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	34 409 572	4 524 725	9 278 154	2 994 957	43 940 761	79 770 773	1 262 629	2 467 583	178 649 154

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Na polskim rynku niewiele podmiotów posiada ocenę wiarygodności kredytowej przyznaną przez wymienione powyżej uznane agencje ratingowe, co powoduje, iż ponad 78,17% ekspozycji zaprezentowanych w poniższej tabeli nie posiada stopnia jakości kredytowej.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według stopnia jakości kredytowej
stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Stopień jakości kredytowej						Brak	Razem
		1	2	3	4	5	6		
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	4 153	20 343 966	-	-	-	-	8 674 825	29 022 944
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	-	-	-	-	176 652	176 652
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	-	-	-	2 825	2 825
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-	-	3 713	3 713
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	332 771	6 309 782	517 511	39 285	2 486	-	513 228	7 715 063
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	-	-	3 548 639	1 353 343	380 000	-	28 243 701	33 525 683
7.	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	44 705 507	44 705 507
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	107 187	-	465 707	-	-	48 758 778	49 331 672
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	-	-	-	-	-	-	6 781 069	6 781 069
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 404	25 404
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	-	1 707 587	1 707 587
13.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	5 651 035	5 651 035
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	336 924	26 760 935	4 066 150	1 858 335	382 486	0	145 244 324	178 649 154

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

5. Bufory kapitałowe

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym zaimplementowała do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CDR IV m.in. w zakresie utrzymywania przez banki dodatkowych buforów kapitałowych.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. minimalne współczynniki kapitałowe dla sektora bankowego w Polsce zostały powiększone o 1,25 p.p. w związku z wprowadzeniem bufora zabezpieczającego.

Dnia 4 października 2016 r. na posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego Bank Zachodni WBK S.A. został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i został na niego nałożony dodatkowy bufor kapitałowy w wysokości 0,5 p.p.

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 15 grudnia 2016 Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. utrzymuje fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 0,63 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego i składa się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,47 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I), oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,35 p.p. ponad wartość kapitału podstawowego Tier I).

Od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla danej instytucji zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego

	Stan na 31.12.2016r.
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko [tys. zł]	110 207 814
Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego [%]	0,00001
Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego [tys. zł]	15

Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego w tys. zł

Lp.	Kraj	Ogólne ekspozycje kredytowe		Ekspozycja zaliczana do portfela handlowego		Ekspozycja sekurytyzacyjna		Wymogi w zakresie funduszy własnych				Wagi stosowane przy wymogu w zakresie funduszy własnych [%]	Wskaźnik bufora antycyklicznego [%]
		Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Suma długich i krótkich pozycji portfela handlowego	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Z czego: Ogólne ekspozycje kredytowe	Z czego: Ekspozycje zaliczone do portfela handlowego	Z czego: Ekspozycje sekurytyzacyjne	Ogółem		
1.	Polska	111 842 641	-	1 312 590	-	-	-	7 418 831	107	-	7 418 938	98,53164	0,00000
2.	Luksemburg	730 487	-	-	-	-	-	58 439	-	-	58 439	0,77613	0,00000
3.	Wielka Brytania	204 815	-	-	-	-	-	15 945	-	-	15 945	0,21176	0,00000
4.	Czechy	80 489	-	-	-	-	-	6 433	-	-	6 433	0,08544	0,00000
5.	Irlandia	66 343	-	-	-	-	-	5 247	-	-	5 247	0,06968	0,00000
6.	Niemcy	53 603	-	-	-	-	-	4 186	-	-	4 186	0,05560	0,00000
7.	Holandia	67 383	-	-	-	-	-	6 344	-	-	6 344	0,08425	0,00000
8.	Portugalia	34 830	-	-	-	-	-	3	-	-	3	0,00004	0,00000
9.	Hiszpania	19 921	-	-	-	-	-	1 556	-	-	1 556	0,02066	0,00000
10.	Słowacja	17 776	-	-	-	-	-	1 413	-	-	1 413	0,01877	0,00000
11.	Szwajcaria	13 539	-	-	-	-	-	1 081	-	-	1 081	0,01436	0,00000
12.	Liechtenstein	10 076	-	-	-	-	-	806	-	-	806	0,01071	0,00000
13.	Rumunia	8 102	-	-	-	-	-	648	-	-	648	0,00861	0,00000
14.	Włochy	6 756	-	-	-	-	-	81	-	-	81	0,00108	0,00000
15.	Francja	5 516	-	-	-	-	-	348	-	-	348	0,00463	0,00000
16.	Meksyk	4 596	-	-	-	-	-	368	-	-	368	0,00488	0,00000
17.	Stany Zjednoczone	81 744	-	-	-	-	-	6 532	-	-	6 532	0,08675	0,00000
18.	Chiny	4 025	-	-	-	-	-	318	-	-	318	0,00423	0,00000
19.	Belgia	2 971	-	-	-	-	-	238	-	-	238	0,00316	0,00000
20.	Austria	1 872	-	-	-	-	-	149	-	-	149	0,00197	0,00000
21.	Ukraina	1 209	-	-	-	-	-	83	-	-	83	0,00110	0,00000
22.	Białoruś	1 048	-	-	-	-	-	80	-	-	80	0,00107	0,00000
23.	Szwecja	1 013	-	-	-	-	-	66	-	-	66	0,00088	1,50000
24.	Nowa Zelandia	523	-	-	-	-	-	42	-	-	42	0,00056	0,00000
25.	Turcja	310	-	-	-	-	-	19	-	-	19	0,00025	0,00000
26.	Hongkong	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00001	0,62500
27.	Norwegia	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00000	1,50000
28.	Pozostałe kraje	1 791	-	-	-	-	-	131	-	-	131	0,00171	0,00000
Razem		113 263 370	0	1 312 590	0	0	0	7 529 387	107	0	7 529 494	100	

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

6. Adekwatność kapitałowa

6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka. Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności banku oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z przepisami pakietu CRD IV/CRR, uwzględniając rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynnik kapitałowy jest odpowiedzialny **Zarząd Banku**. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego. Komitet Kapitałowy na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Banku Zachodniego WBK, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku i spółek zależnych.

Polityka kapitałowa

Polityka zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada minimalne poziomy współczynników kapitałowych respektując zalecenia nadzorcze, obowiązujące bufory kapitałowe lub domiary w ramach II filaru.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR instytucje zobowiązane są utrzymywać minimalne współczynniki kapitałowe na poziomie:

- 4,5% współczynnika kapitału podstawowego Tier I,
- 6,0% współczynnika kapitału Tier I,
- 8,0% całkowitego współczynnika kapitałowego.

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 marca 2014 r. minimalne regulacyjne wskaźniki kapitałowe zostały zwiększone do poziomu 9% dla współczynnika kapitału Tier I oraz 12% dla całkowitego współczynnika kapitałowego.

Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 23 października 2015 r. wybrane jednostki finansowe utrzymują fundusze własne na poziomie zapewniającym pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. minimalne poziomy współczynników kapitałowych utrzymywanych zarówno na poziomie Banku Zachodniego WBK S.A., jak i Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., respektując zalecenia nadzorcze oraz domiary w ramach filaru II, wynoszą:

- 11,22% współczynnik kapitału Tier I,
- 14,37% całkowity współczynnik kapitałowy na poziomie Banku Zachodniego WBK S.A
- 14,38% całkowity współczynnik kapitałowy na poziomie Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Wyżej wymienione minimalne współczynniki kapitałowe uwzględniają zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego w ramach dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych oraz bufor kapitałowy z tytułu zaklasyfikowania Banku Zachodniego WBK S.A do kategorii innej instytucji o znaczeniu systemowym, a także bufor zabezpieczający.

Polityka dywidendowa

W piśmie z dnia 21 grudnia 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego określiła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków w 2017 roku w tym ustalenia kryteriów dla potrzeb wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w okresie od 01.01.2016 do 31.12.2016 i zysku nierozdysonowanego z lat poprzednich.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego dywidendę do wysokości 50% zysku rocznego wypracowanego w 2016 roku mogą wypłacić banki spełniające kryteria podstawowe, w tym w szczególności:

- posiadające współczynnik kapitału T1 na poziomie wyższym niż minimalna wartość tego wskaźnika podwyższona o kapitał bezpieczeństwa tj.:
 - banki OSII posiadające współczynnik kapitału Tier I (T1) wyższy od $13,25\% + 75\% \cdot \text{add-on} + \text{bufor OSII}$
 - pozostałe banki komercyjne posiadające współczynnik kapitału Tier I (T1) wyższy od $11,25\% + 75\% \cdot \text{add-on}$
- posiadające łączny współczynnik kapitałowy na poziomie wyższym niż $13,25\% + \text{add-on} + \text{bufor OSII}$

Dodatkowo zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wypłaty dywidendy z zysku rocznego nakładają konieczność zastosowania korekty stopy wypłaty dywidendy w przypadku banków istotnie zaangażowanych w walutowe kredyty dla gospodarstw domowych. Zgodnie z zaleceniami banki istotnie zaangażowane w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych powinny skorygować stopę wypłaty dywidendy stosując dodatkowe kryteria:

Kryterium 1 - bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych w całym portfelu należności od sektora niefinansowego:

- banki z udziałem powyżej 10% - korekta stopy dywidendy o 20%
- banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30%
- banki z udziałem powyżej 30% - korekta stopy dywidendy o 50%

Kryterium 2 – bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych udzielonych w latach 2007-2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych:

- banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30%
- banki z udziałem powyżej 50% - korekta stopy dywidendy o 50%

Bank powinien spełniać kryteria kwalifikujące do wypłaty dywidendy na ostatnią datę sprawozdawczą przed decyzją o jej wypłacie.

Uwzględniając zaangażowanie Banku Zachodniego WBK w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych na dzień 31 grudnia 2016 korekta stopy wypłaty dywidendy z zysku rocznego z tyt. kryterium pierwszego wynosi 20% i z tyt. kryterium drugiego 50%

Na dzień publikacji niniejszego raportu Zarząd Banku nie podjął decyzji w zakresie wypłaty dywidendy zarówno z zysku rocznego wypracowanego w 2016 roku, jak również z zysku zatrzymanego wypracowanego w latach 2014 i 2015.

6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego

Zgodnie z art.92 CRR łączny współczynnik kapitałowy wyznaczany jest na podstawie funduszy własnych oraz przemnożonego przez 12,5 całkowitego wymogu kapitałowego.

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2016 r. wyznaczony został zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z uwzględnieniem rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Metoda standardowa została zastosowana do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W strukturze wymogów kapitałowych najbardziej istotny jest wymóg z tytułu ryzyka kredytowego.

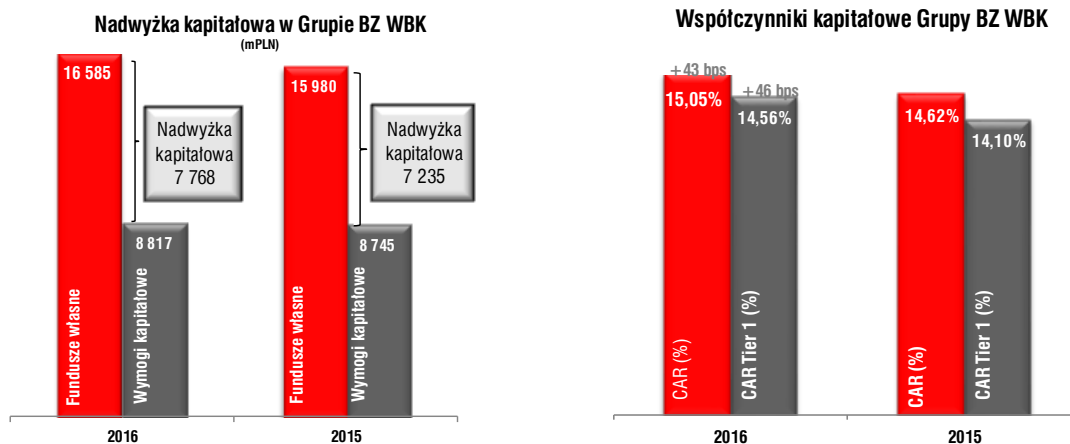
Wartością ekspozycji składnika aktywów jest wartość księgowa tego składnika, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów. Wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej jest odsetek jej wartości nominalnej po zmniejszeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

Uwzględniając łączny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2016 r. w wysokości **8 816 626 tys. zł** oraz fundusze własne na poziomie **16 584 814 tys. zł** współczynnik kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. ukształtował się na poziomie **15,05%**.

Na poziom całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2016 r. w stosunku do całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2015 r. wpływ miały między innymi następujące czynniki:

- podwyższenie kapitału rezerwowego w wyniku podziału zysku;
- zaklasyfikowanie do funduszy podstawowych Tier I części niepodzielonego zysku wypracowanego w 2015 roku;
- zmiana warunków emisji obligacji podporządkowanych zaliczanych do kapitałów uzupełniających Tier II;
- wzrost aktywów ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego w wyniku działalności biznesowej oraz obniżenie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta i CVA poprzez zastosowanie kompensowania umownego zgodnie z art.295-298 CRR.

Adekwatność kapitałowa Grupy Banku Zachodniego WBK w latach 2015-2016

6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymogów kapitałowych, Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. przeprowadza niezależną ocenę bieżącej oraz przyszłej adekwatności kapitałowej w ramach procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej – procesu ICAAP. Celem tego procesu jest zapewnienie, że utrzymywany poziom funduszy własnych oraz ich charakter gwarantują wypłacalność oraz stabilność działalności Banku i Grupy.

Ocena adekwatności kapitałowej jest jednym z kluczowych elementów strategii Grupy, procesu ustalania akceptowalnego poziomu ryzyka jak i procesu planowania.

Grupa wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka mierzalnego np. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych istotnych rodzajów ryzyka nieobjętych modelem np. ryzyka reputacji i braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD – probability of default) przez klientów Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz wielkość potencjalnych strat (LGD – loss given default) wynikających z braku realizacji zobowiązań.

Grupa dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie do skali i profilu działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., uwzględnienie nowych kategorii ryzyka oraz oceny kierownictwa.

Przeгляд i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Grupie komitetów zarządzania ryzykiem w tym m. in. Komitetu Kapitałowego oraz Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

7. Sekurytyzacja

W sierpniu 2016 roku Santander Consumer Bank (SCB) dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (SPV3) z siedzibą w Polsce. Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej.

Spółka SPV3 wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 225 000 tys. zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. W wyniku sekurytyzacji Bank SCB uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji.

Bank SCB nie prowadzi działalności handlowej, tym samym zarówno pozycje sekurytyzacyjne jak i sekurytyzowany portfel są zaliczane do portfela bankowego. Ponadto Bank nie stosuje zabezpieczenia i ochrony nierzeczywistej w celu ograniczenia ryzyka związanego z utrzymanymi ekspozycjami sekurytyzacyjnymi.

W ramach przeprowadzonej w 2016 r. transakcji sekurytyzacji z istotnym transferem ryzyka (dalej również „transakcja SRT”), SCB pozyskał środki pieniężne z wykorzystaniem aktywów w postaci udzielonych przez Bank kredytów, poprawiając tym samym swoją płynność finansową.

Struktura Transakcji SRT

Transza	Kwota (tys. zł)	Status
A (nadrzędne)	1 000 000	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
B1 (mezzanine)	140 625	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
B2 (mezzanine)	84 375	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
Pożyczka podporządkowana	37 250	Zatrzymana*
Całość	1 262 250	

* pomniejszenie funduszy własnych Banku zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt k CRR

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne transakcji SRT nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów z bilansu Banku. W związku z powyższym Bank SCB rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom. Jednocześnie Bank SCB rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji w pozycji Zobowiązania wobec klientów. Zarówno portfel sekurytyzowany jak posiadane pozycje sekurytyzacyjne są wyceniane wg metody zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39. W związku z faktem, że portfel sekurytyzowany nie podlega wyłączeniu z bilansu Banku, podlega on standardowym procedurom monitorowania i zarządzania ryzykiem kredytowym i rynkowym, zgodnie z obowiązującymi w Banku politykami i procedurami.

Portfel sekurytyzowany w ramach Transakcji SRT

wg stanu na dzień uruchomienia transakcji	Wartość portfela (tys. zł)
portfel sekurytyzowany (kredyty gotówkowe)	1 250 000

W ramach przeprowadzonej transakcji SRT Bank SCB dokonał pomniejszenia kapitału podstawowego Tier 1 o utrzymane w ramach transakcji SRT pozycje sekurytyzacyjne zgodnie z art. 36 ust. 1. pkt k) Rozporządzenia CRR, spełniając tym samym warunki uznania znaczącego transferu ryzyka zgodnie z art. 243 ust. 1 pkt b) Rozporządzenia CRR. Ponadto, na podstawie art. 243 oraz 245 Rozporządzenia CRR Bank SCB wyłączył sekurytyzowane ekspozycje z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

Bank spełnia wymóg utrzymania istotnego udziału gospodarczego netto zgodnie z zasadami opisanymi w Rozdziale 5 Części Trzeciej Rozporządzenia CRR.

Podstawowe cele Banku SCB związane z działalnością sekurytyzacyjną obejmują:

- pozyskanie płynności - sekurytyzacja umożliwia zamianę niepięnych aktywów na aktywa płynne i pozyskanie finansowania poprzez sprzedaż lub zastaw tych płynnych aktywów;

- dywersyfikację linii finansowania - płynność pozyskana z tytułu sekurytyzacji umożliwia dywersyfikację ze względu na długość finansowania i produkt;
- optymalizację wykorzystania kapitałów Banku - poprzez transakcje sekurytyzacyjne Bank może redukować aktywa ważone ryzykiem i optymalizować ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Rola Banku w transakcjach sekurytyzacyjnych ogranicza się do roli inicjatora transakcji. Dodatkowo Bank pełni rolę serwisową sekurytyzowanego portfela.

Ryzyka związane z transakcjami sekurytyzacyjnymi obejmują:

- ryzyko kredytowe - ryzyko pogorszenia jakości kredytowej sekurytyzowanych aktywów;
- ryzyko przedpłat kredytów - ryzyko wcześniejszej spłaty całości lub części sekurytyzowanych aktywów;
- ryzyko bazowe - ryzyko niedopasowania tenoru lub indeksu stopy procentowej sekurytyzowanych aktywów i sekurytyzacyjnych pozycji;
- ryzyko płynności - ryzyko płynności Banku zmniejsza się w wyniku sekurytyzacji w wyniku zamiany niepłynnych aktywów na aktywa płynne i dopasowania struktury finansowania do aktywów.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

8. Polityka w zakresie wynagrodzeń

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na politykę w zakresie wynagrodzeń składają się następujące polityki:

- Polityka wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.
- Polityka wynagradzania Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.
- Polityka wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Zachodnim WBK S.A.
- Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie BZ WBK S.A.

Wymienione wyżej dokumenty zawierają wymagane z mocy prawa postanowienia i zapisy, w tym dotyczące zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagrodzenia, kryteriów wypłaty zmiennych wynagrodzeń, wszystkich składników wynagrodzenia ogółem (stałe, zmienne, długoterminowe programy motywacyjne, itp.).

W Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. stosowane są ogólne regulacje dla wszystkich pracowników, w tym tych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, jak również regulacje dedykowane wyłącznie tej grupie.

W odniesieniu do osób, mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, tzw. material risk takers, zastosowanie ma również funkcjonująca w Grupie Kapitałowej **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A.**, a także analogiczne regulacje funkcjonujące w spółkach zależnych. Polityka podlega przeglądowi, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej – w przypadku istotnych zmian organizacyjnych lub prawnych.

Proces decyzyjny stosowany przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń

Wszelkie regulacje związane z przyznawaniem zmiennych składników wynagrodzeń dotyczące wszystkich pracowników Banku wydawane są w drodze zarządzenia członka Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. uchwalana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą. Uchwały Rady Nadzorczej dotyczą regulaminów wynagrodzeń Członków Zarządu – zarówno wynagrodzeń stałych, jak i zmiennych. W przypadku pozostałych pracowników Komitet Nominacji i Wynagrodzeń opiniuje schematy premiowe, ale kwestie ich zatwierdzania to odpowiedzialność Członka Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego.

W Banku funkcjonuje Komitet Nominacji i Wynagrodzeń przy Radzie Nadzorczej, do którego zadań należy m.in. opiniowanie wprowadzanych regulacji dotyczących wynagrodzeń.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń wspiera działania Rady Nadzorczej w następującym zakresie:

- planowania sukcesji i mianowania na funkcje w Zarządzie Banku;
- doboru i oceny kwalifikacji Członków Zarządu Banku;
- ogólnego monitorowania praktyk stosowanych na rynku w zakresie wynagrodzeń i ich poziomu;
- przygotowania Radzie Nadzorczej rekomendacji odpowiednich decyzji w zakresie sprawiedliwych i konkurencyjnych Polityk i praktyk wynagradzania, zapewniających właściwą motywację Członków Zarządu i kadry kierowniczej najwyższego szczebla.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń odbył w 2016 r. 6 posiedzeń.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016r., Komitet działał w składzie:

- Przewodniczący Komitetu – Gerry Byrne;
- Członkowie Komitetu: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz, Jose Luis de Mora, Jerzy Surma.

W składzie Komitetu 3 osoby: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz oraz Jerzy Surma, posiadają status członków niezależnych.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. w swojej polityce wynagrodzeń stosuje kryteria identyfikacji osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r., uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Powiązania między wynagrodzeniem a wynikiem

Wszyscy pracownicy Banku objęci są schematami premiovymi, na podstawie których przyznawane jest wynagrodzenie zmienne. W każdym ze schematów uruchomienie premii, a także jej wysokość, uzależnione są od osiągnięcia określonych celów biznesowych.

Cele biznesowe powiązane są z wynikami danego obszaru bądź całego Banku w przypadku jednostek wsparcia. W przypadku jednostek sprzedażowych przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego pod uwagę brane są także indywidualne wyniki poszczególnych pracowników.

Cechy charakterystyczne systemu wynagrodzeń oraz kryteria dotyczące osiąganych wyników, stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia

System wynagrodzeń składa się z dwóch podstawowych elementów – wynagrodzenia stałego i zmiennego.

Wynagrodzenie stałe uzależnione jest od kategorii zaszeregowania, w której znajduje się stanowisko zajmowane przez pracownika. Dla każdej z kategorii określone są przedziały płacowe, których wartości ustalane są w oparciu o wyniki raportu płacowego przygotowywanego corocznie przez wiodące firmy doradcze.

Wynagrodzenie zmienne zależy od schematu premiovego, pod który dany pracownik podlega. O uruchomieniu wypłat z danego schematu decyduje osiągnięcie określonych celów biznesowych (dynamika lub wartość zysku brutto lub zysku netto). Jednostki biznesowe jako jeden z celów mają także wyznaczone osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA (zwrot z aktywów ważony ryzykiem).

Przyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia (w tym akcji oraz akcji fantomowych) odbywa się w oparciu o zapisy regulaminów do schematów premiovych, którymi objęci są dani pracownicy.

W przypadku stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zgodnie z wytycznymi KNF, stosowana jest polityka wypłaty części (nie mniej niż 50%) wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów rynku kapitałowego. W przypadku Banku są to akcje fantomowe. Dodatkowo 40% wynagrodzenia zmiennego odraczane jest na okres 3 lat, przy czym wypłata każdej z odroczonej części uzależniona jest od nie wystąpienia negatywnych przesłanek uniemożliwiających jej realizację bądź redukujących jej wysokość.

Formą wynagrodzenia zmiennego są także uruchamiane w Banku długoterminowe programy motywacyjne (3-letnie) skierowane do kluczowych pracowników. Nagroda w programie przyznawana jest w formie akcji Banku Zachodniego WBK (nowa emisja), o ile spełnione zostały określone w regulaminie Programu przesłanki biznesowe.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych uzależniony jest od schematu premiovego, pod który podlega dany pracownik, stopnia realizacji celów biznesowych, a co za tym idzie od wysokości przyznanej premii, a także od tego czy dany pracownik został objęty długoterminowym programem motywacyjnym. W przypadku nie spełnienia celów biznesowych na minimalnym wymaganym poziomie wypłata składnika zmiennego może w ogóle nie nastąpić.

Całkowita suma wynagrodzenia zmiennego przyznanego za dany rok kalendarzowy osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, nie może przekroczyć wartości 200% sumy wynagrodzenia stałego przyznanego za dany rok kalendarzowy.

Główne parametry funkcjonujących zmiennych składników wynagrodzeń

Konstruując system wynagrodzeń, Bank miał na celu umożliwienie skutecznego pozyskiwania z rynku, a także utrzymywania pracowników, posiadających niezbędne kwalifikacje do skutecznego i efektywnego realizowania wszystkich strategicznych procesów. Konsekwencją powyższego jest wdrożenie zróżnicowanych schematów premiovych skierowanych do różnych grup pracowniczych, w szczególności w rozróżnieniu na pracowników sprzedażowych oraz wsparcia. Poszczególne schematy różnią się pomiędzy sobą kryteriami, których realizacja decyduje o uruchomieniu premii, a także jej docelowej wysokości. Schematy różnią się także w zakresie docelowych poziomów premii, jakie pracownik nimi objęty może otrzymać, a także częstotliwością wypłat.

Zbiórce informacje dotyczące wynagrodzeń pracowników Grupy Banku Zachodniego WBK objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń z podziałem na obszary działalności oraz członków organu zarządzającego w tys. zł

	Zarząd Banku*	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej	Wsparcie	Spółki zależne**	ŁĄCZNIE
Wynagrodzenia stałe***	10 361	4 790	2 031	3 768	10 120	20 045	51 115
Wynagrodzenia zmienne****	6 910	1 271	647	1 092	3 214	6 446	19 580
ŁĄCZNIE	17 271	6 061	2 678	4 860	13 334	26 491	70 695

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

**W tym Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach.

*** Wynagrodzenie stałe uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 353 841,51 zł (wypłacony ekwiwalent dla Zarządu w kwocie 199 047,40 zł; wypłacony ekwiwalent dla pozostałej kadry kierowniczej oraz spółek zależnych w kwocie 154 794,11 zł). Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

**** Wynagrodzenie zmienne wypłacone w 2016 roku. Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrachunkowy.

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

Dane ilościowe w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2016 zostaną opublikowane wraz z informacją o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BZ WBK sporządzonej za I półrocze 2017r.

Wysokość wynagrodzenia wypłaconego w 2016 roku z podziałem na wynagrodzenie stałe oraz zmienne w tys. zł

	Liczba pracowników	Wynagrodzenie stałe za rok 2016****	WYNAGRODZENIE ZMIENNE 2016							
			Premia za 2012 rok część odroczone	Premia za 2013 rok część odroczone	Premia za 2014 rok część odroczone	Premia za 2015 rok część odroczone**	WYNAGRODZENIE ZMIENNE ZA 2016 ROK			
							Liczba pracowników	Premia za 2016 rok*	Niespienięzone akcje fantomowe (Liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny zakończony w 2014 (liczba akcji BZ WBK)*****
Zarząd Banku***	12	10 361	1 005	862	2 258	2 785	-	-	11 633	6 394
Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze****	113	40 754	527	541	3 765	7 837	-	-	22 193	10 482
ŁĄCZNIE	125	51 115	1 532	1 403	6 023	10 622	-	-	33 826	16 876

* Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrachunkowy.

** Część wypłacona w roku 2016 za rok 2015, bez odroczenia. Zawiera spieniężone akcje fantomowe w danym roku obrachunkowym.

*** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

**** Wynagrodzenie stałe uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 353 841,51 zł (wypłacony ekwiwalent dla Zarządu w wysokości 199 047,40 zł; wypłacony ekwiwalent dla pozostałej kadry kierowniczej oraz spółek zależnych w wysokości 154 794,11 zł). Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

*****W tym spółki zależne (Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach).

*****Liczba akcji, do których pracownik nabył prawo w ramach trwania długoterminowego Programu „Akcje za wyniki”.

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego z lat ubiegłych w postaci akcji część jeszcze nieprzysługująca

	PREMIE ODRODZONE DO WYPŁATY ZA LATA 2012/2013/2014/2015 wynagrodzenia jeszcze nieprzysługujące	
	W akcjach fantomowych (liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny uruchomiony w 2014 roku (liczba akcji)*
Zarząd Banku**	14 332	6 127
Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze***	21 943	10 482
ŁĄCZNIE	36 275	16 609

* Maksymalna możliwa do uzyskania po spełnieniu kryteriów biznesowych w trakcie programu.

** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

***W tym spółki zależne (Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach).

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

W 2016 roku nie dokonywano zmniejszeń odroczonej wynagrodzeń, osób zajmujących kierownicze stanowiska, w ramach korekty związanej z wynikami.

**Płatności związane z przyjęciem do pracy
i odprawą w 2016 roku w tys. zł**

	Obszar	LICZBA OSÓB	KWOTA PŁATNOŚCI	NAJWYŻSZA JEDNOSTKOWA WYPŁATA
Płatności związane z przyjęciem do pracy w 2016r	Zarząd Banku	-	-	-
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	-	-	-
Płatności związane z odprawą w 2016r	Zarząd Banku*	2	1 092	708
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	-	-	-
Nagrody	Zarząd Banku	-	-	-
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	-	-	-

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

W danym roku obrachunkowym ani jedna osoba pracująca w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK nie otrzymała wynagrodzenia z powyżej 1 mln EUR.

W 2016 roku 2 osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, zostały przyjęte do pracy zaś 7 pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, rozwiązała umowę o pracę. Z tego 2 osoby otrzymały odprawy.

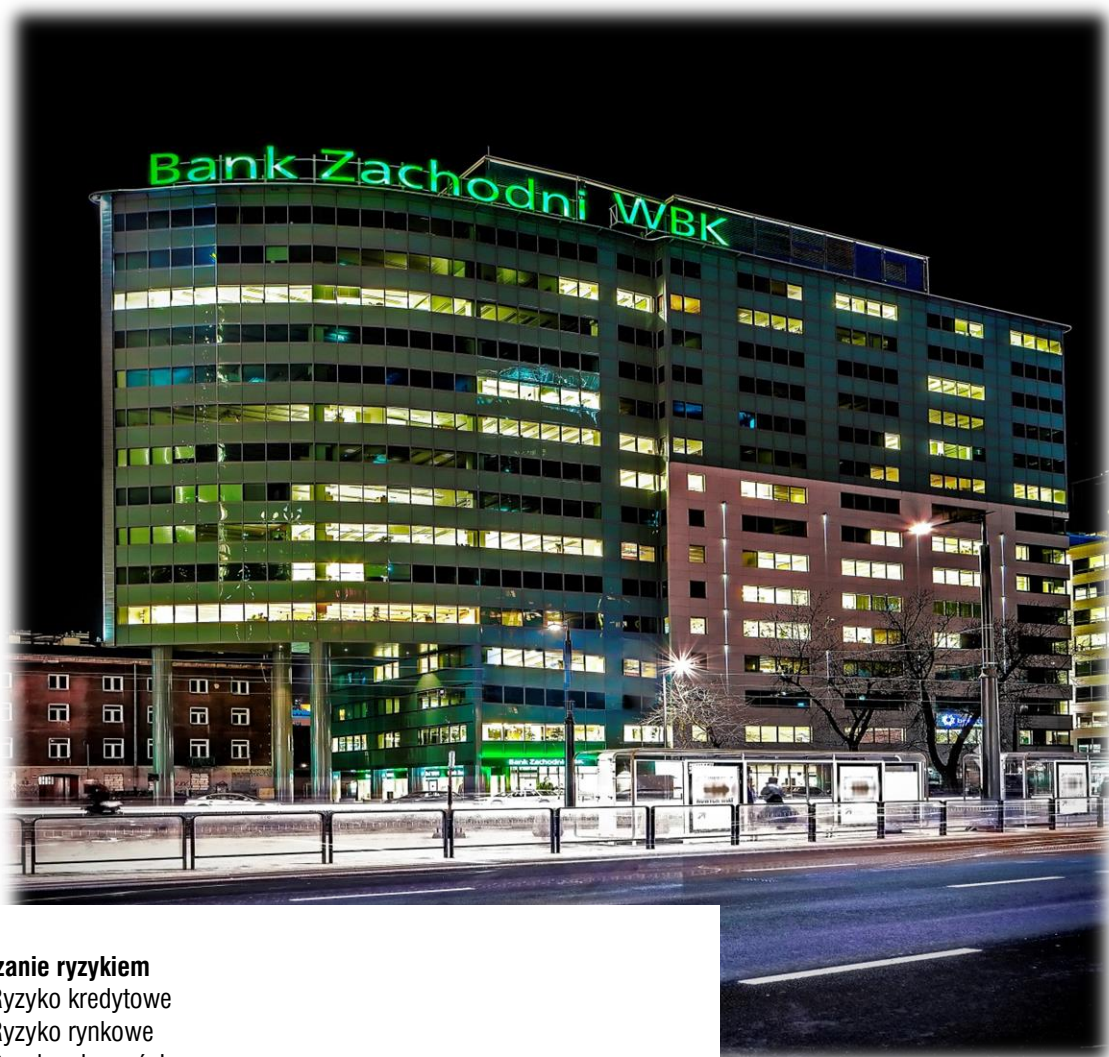
Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń Członków Zarządu zamieszczone zostały w Nocie 48 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2016.

Program motywacyjny V

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. z dnia 30 czerwca 2014 r. wprowadziło trzyletni Program Motywacyjny V rozpoczynający się w 2014 r. i przeznaczony dla pracowników Banku oraz spółek zależnych istotnie przyczyniających się do wzrostu wartości organizacji. Głównym celem programu jest utrzymanie najlepszej kadry menedżerskiej i skuteczne jej motywowanie.

Program obejmuje wszystkich członków Zarządu Banku oraz wskazanych przez Zarząd i zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą kluczowych pracowników Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w łącznej liczbie nie większej niż 500 osób. Na podstawie zawartej z Bankiem umowy, uczestnicy programu uzyskali prawo do złożenia zapisu i objęcia oznaczonej liczby akcji Banku po cenie nominalnej w wysokości 10 zł za akcję, pod warunkiem wystąpienia określonych przesłanek ekonomicznych. Program uzależnia możliwość realizacji nagrody i jej wysokość od stopy wzrostu zysku netto osiągniętej przez Bank w latach 2014-2016. W odniesieniu do osób, które podlegają przepisom wynikającym z europejskich regulacji dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń i mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy, nałożono dodatkowy warunek uzyskania nagrody, tj. osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA w poszczególnych latach trwania programu. Celem realizacji uprawnień wynikających z Programu, Bank wyemituje do 250 000 akcji motywacyjnych.

W ramach kontroli trzyletniego Programu Motywacyjnego V prowadzony jest monitoring, czy wystąpiły przesłanki powodujące utratę statusu uczestnika przez osoby objęte programem. Podstawowym powodem utraty uprawnień jest ustanie stosunku pracy z Bankiem lub innym podmiotem z Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. Do 31 grudnia 2016 r. 48 pracowników z zakwalifikowanych osób utraciło statusu uczestnika w programie.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

9. Dźwignia finansowa

W grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował wytyczne (Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking system), w których określono metodę obliczania wskaźnika dźwigni. W tych przepisach przewidziano okres obserwacji od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2017 r., podczas którego monitorowany będzie wskaźnik dźwigni, jego składniki i tendencje w korelacji z wymogiem opartym na ryzyku. Na podstawie wyników okresu obserwacji Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zamierza dokonać ostatecznego dostosowania definicji i kalibracji wskaźnika dźwigni w pierwszej połowie 2017 r., tak aby w dniu 1 stycznia 2018 r. wskaźnik ten stał się wiążącym wymogiem w oparciu o odpowiedni przegląd i kalibrację. W wytycznych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego przewidziano również wymóg ujawniania wskaźnika dźwigni i jego składników począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r.

Uwzględniając powyższe oraz mając na uwadze prawne aspekty wprowadzania wskaźnika dźwigni tj. art 511 CRR, Komisja Europejska przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu i skuteczności wskaźnika dźwigni. W stosownych przypadkach przedmiotowemu sprawozdaniu powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący wprowadzenia stosownej liczby poziomów wskaźnika dźwigni, który instytucje funkcjonujące zgodnie z różnymi modelami biznesowymi byłyby zobowiązane osiągnąć.

Wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczony został zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Wskaźnik dźwigni (LR) oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową.

Dniem odniesienia dla poniższych danych jest 31.12.2016r. Prezentowany wskaźnik dźwigni kalkulowany jest w odniesieniu do kapitału Tier 1 według definicji przejściowej. Grupa Banku Zachodniego ujawnia informacje na zasadzie subskonsolidowanej. Nie stosuje się wyłączeń ekspozycji powierniczych z ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni stan na dzień 31 grudnia 2016 r. w tys. zł

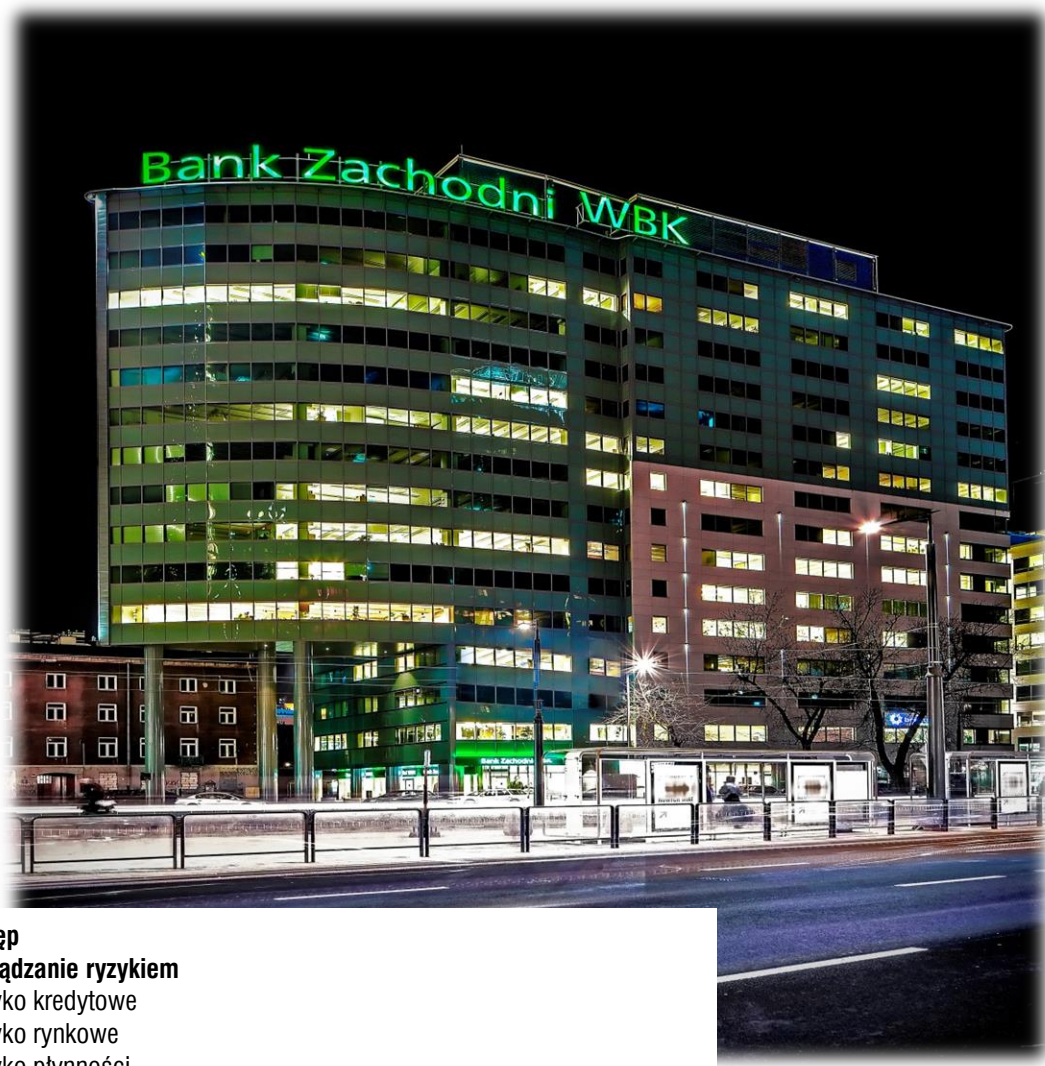
	Kwota mająca zastosowanie
1 Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	150 099 717
2 Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	129 029
3 (Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4 Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	538 970
5 Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	103 565
6 Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	5 469 293
EU-6a (Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b (Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
7 Inne korekty	(3 932 386)
8 Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	152 408 188

**Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni Grupy Banku Zachodniego WBK
stan na dzień 31 grudnia 2016 r. w tys. zł**

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	146 953 662
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	(2 584 306)
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	144 369 356
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	1 045 273
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	1 420 702
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	-
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	-
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	-
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	2 465 975
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	103 054
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	-
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	511
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	-
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	103 565
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	27 275 033
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	(21 805 740)
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	5 469 293
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	-
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	-
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	16 051 632
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	152 408 188
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	10,53%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	"przejściowe"
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-

Procedury stosowane w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej oraz czynniki, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni pomiędzy bieżącym okresem, a ostatnim w którym wskaźnik dźwigni był prezentowany

Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W Banku istnieje Polityka dźwigni i ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, która określa cele oraz reguluje kluczowe aspekty związane z pomiarem, monitoringiem, raportowaniem, spełnieniem wymogów regulacyjnych w zakresie dźwigni finansowej a także identyfikacją, zarządzaniem i monitorowaniem ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Polityka reguluje zadania i odpowiedzialności stron zaangażowanych w odpowiednie procesy.
Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Na 31 grudnia 2016 wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej BZ WBK wyniósł 10,53% i był ponad trzy krotnie wyższy od wymaganego minimum na poziomie 3%. Czynniki wpływającymi na poziom wskaźnika dźwigni finansowej było zaliczenie do funduszy własnych zysku bieżącego okresu w kwocie 688 513 tys. zł przy jednoczesnym wzroście sumy aktywów bilansowych.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

10. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń

Dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Aktywa Grupy Banku Zachodniego WBK stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych*	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń*	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
Aktywa instytucji zgłaszającej	8 346 159		141 754 177	
Instrumenty kapitałowe	-	-	893 086	893 086
Dłużne papiery wartościowe	4 046 059	4 046 059	26 702 048	26 702 048
Inne aktywa	4 300 100		114 159 043	

* wartość bilansowa została zaprezentowana zgodnie z konsolidacją ostrożnościową (CRR 575/2013).

Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania stan na dzień 31.12.2016 r. w tys. zł

	Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	8 579 614	8 346 159

Na 31.12.2016 r. brak zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia.